

2022 m. vasario 17 d., ketvirtadienis

P9_TA(2022)0040

Bendros saugumo ir gynybos politikos įgyvendinimas. 2021 m. metinis pranešimas**2022 m. vasario 17 d. Europos Parlamento rezoliucija dėl 2021 m. metinio pranešimo dėl bendros saugumo ir gynybos politikos įgyvendinimo (2021/2183(INI))**

(2022/C 342/14)

Europos Parlamentas,

- atsižvelgdamas į Sutartį dėl Europos Sąjungos veikimo (SESV),
- atsižvelgdamas į Europos Sąjungos sutarties (ES sutartis) V antraštinę dalį,
- atsižvelgdamas į 2014 m. vasario 27 d. savo rezoliuciją dėl ginkluotų nepilotuojamų orlaivių naudojimo ⁽¹⁾,
- atsižvelgdamas į 2018 m. gruodžio 11 d. savo rezoliuciją dėl karinio mobilumo ⁽²⁾,
- atsižvelgdamas į 2018 m. rugsėjo 12 d. savo rezoliuciją dėl autonominių ginklų sistemų,
- atsižvelgdamas į 2019 m. lapkričio 26 d. teisėkūros rezoliuciją dėl pasiūlymo dėl Tarybos direktyvos, kuria dėl gynybos operacijų, įgyvendinamų vykdant Sąjungos politiką, iš dalies keičiama Direktyva 2006/112/EB dėl pridėtinės vertės mokesčio bendros sistemos ir Direktyva 2008/118/EB dėl bendros akcizų tvarkos ⁽³⁾,
- atsižvelgdamas į 2020 m. sausio 15 d. savo rezoliuciją „Bendros saugumo ir gynybos politikos įgyvendinimas. Metinė ataskaita“ ⁽⁴⁾,
- atsižvelgdamas į 2020 m. sausio 15 d. savo rezoliuciją dėl metinio pranešimo dėl bendros užsienio ir saugumo politikos įgyvendinimo ⁽⁵⁾,
- atsižvelgdamas į 2020 m. rugsėjo 17 d. savo rezoliuciją „Ginklų eksportas. Bendrosios pozicijos 2008/944/BUSP įgyvendinimas“ ⁽⁶⁾,
- atsižvelgdamas į 2020 m. spalio 23 d. savo rezoliuciją dėl lyčių lygybės ES užsienio ir saugumo politikoje ⁽⁷⁾,
- atsižvelgdamas į 2021 m. kovo 25 d. savo rezoliuciją dėl Direktyvos 2009/81/EB dėl viešųjų pirkimų gynybos ir saugumo srityse ir Direktyvos 2009/43/EB dėl su gynyba susijusių produktų siuntimo įgyvendinimo ⁽⁸⁾,
- atsižvelgdamas į 2021 m. balandžio 28 d. savo poziciją dėl Tarybos sprendimo dėl Europos Sąjungos bei Europos atominės energijos bendrijos ir Jungtinės Didžiosios Britanijos ir Šiaurės Airijos Karalystės prekybos ir bendradarbiavimo susitarimo ir Europos Sąjungos ir Jungtinės Didžiosios Britanijos ir Šiaurės Airijos Karalystės susitarimo dėl keitimosi išlaptinta informacija ir jos apsaugos saugumo procedūrų sudarymo Sąjungos vardu projekto ⁽⁹⁾,

⁽¹⁾ OL C 285, 2017 8 29, p. 110.

⁽²⁾ OL C 388, 2020 11 13, p. 22.

⁽³⁾ OL C 232, 2021 6 16, p. 71.

⁽⁴⁾ OL C 270, 2021 7 7, p. 54.

⁽⁵⁾ OL C 270, 2021 7 7, p. 41.

⁽⁶⁾ OL C 385, 2021 9 22, p. 47.

⁽⁷⁾ OL C 404, 2021 10 6, p. 202.

⁽⁸⁾ OL C 494, 2021 12 8, p. 54.

⁽⁹⁾ OL C 506, 2021 12 15, p. 159.

2022 m. vasario 17 d., ketvirtadienis

- atsižvelgdamas į 2021 m. liepos 7 d. savo rezoliuciją dėl ES ir NATO bendradarbiavimo transatlantinių santykių srityje ⁽¹⁰⁾,
- atsižvelgdamas į 2021 m. spalio 7 d. savo rezoliuciją dėl ES kibernetinės gynybos pajėgumų padėties ⁽¹¹⁾,
- atsižvelgdamas į 2021 m. balandžio 29 d. Europos Parlamento ir Tarybos reglamentą (ES) 2021/697, kuriuo įsteigiamas Europos gynybos fondas ir panaikinamas Reglamentas (ES) 2018/1092 ⁽¹²⁾,
- atsižvelgdamas į 2021 m. birželio 9 d. Europos Parlamento ir Tarybos reglamentą (ES) 2021/947, kuriuo nustatoma Kaimynystės, vystomojo ir tarptautinio bendradarbiavimo priemonė „Globali Europa“, iš dalies keičiamas ir panaikinamas Sprendimas Nr. 466/2014/ES ir panaikinamas Reglamentas (ES) 2017/1601 ir Tarybos reglamentas (EB, Euratomas) Nr. 480/2009 ⁽¹³⁾,
- atsižvelgdamas į dokumentą „Igyvendinimo planas saugumo ir gynybos srityje“, kurį 2016 m. lapkričio 14 d. Tarybai pateikė Komisijos pirmininko pavaduotojas ir Sąjungos vyriausiasis įgaliotinis užsienio reikalams ir saugumo politikai, ir į 2016 m. lapkričio 14 d. Tarybos išvadas dėl Visuotinės ES strategijos įgyvendinimo saugumo ir gynybos srityje, kuriose nustatytas ES užmojų saugumo ir gynybos srityje lygis,
- atsižvelgdamas į 2018 m. lapkričio 19 d. Tarybos ir Taryboje posėdžiavusių valstybių narių vyriausybių atstovų išvadas dėl susitarimo dėl civilinių bendros saugumo ir gynybos politikos (BSGP) pajėgumų nustatymo,
- atsižvelgdamas į 2018 m. gruodžio 10 d. Tarybos išvadas dėl moterų, taikos ir saugumo,
- atsižvelgdamas į 2018 m. birželio 7 d. Tarybos išvadas dėl jaunimo, taikos ir saugumo ir į 2020 m. birželio 5 d. išvadas dėl jaunimo išorės veiksmuose,
- atsižvelgdamas į 2020 m. lapkričio 20 d. Tarybos išvadas dėl 2020 m. nuolatinio struktūrizuoto bendradarbiavimo (PESCO) strateginės peržiūros,
- atsižvelgdamas į 2021 m. vasario 26 d. Europos Vadovų Tarybos narių pareiškimą dėl saugumo ir gynybos,
- atsižvelgdamas į 2021 m. balandžio 16 d. Tarybos išvadas „Atnaujinta partnerystė su pietinėmis kaimyninėmis šalimis. Nauja Viduržemio jūros regiono darbotvarkė“,
- atsižvelgdamas į 2021 m. balandžio 16 d. Europos Vadovų Tarybos išvadas dėl Europos Sąjungos integruotos strategijos Sahelyje,
- atsižvelgdamas į 2013 m. lapkričio 25 d., 2014 m. lapkričio 18 d., 2015 m. gegužės 18 d., 2016 m. birželio 27 d., 2016 m. lapkričio 14 d., 2017 m. gegužės 18 d., 2017 m. liepos 17 d., 2018 m. birželio 25 d., 2019 m. birželio 17 d., 2019 m. gruodžio 10 d., 2020 m. birželio 17 d., 2020 m. spalio 12 d., 2020 m. lapkričio 20 d., 2020 m. gruodžio 7 d. ir 2021 m. gegužės 10 d. Tarybos išvadas dėl BSGP,
- atsižvelgdamas į 2021 m. spalio 18 d. Tarybos išvadas dėl operacijos EUFOR ALTHEA,
- atsižvelgdamas į 2021 m. spalio 22 d. Tarybos išvadas dėl Baltarusijos režimo hibridinių išpuolių manipuliuojant migrantais,

⁽¹⁰⁾ Priimti tekstai, P9_TA(2021)0346.

⁽¹¹⁾ Priimti tekstai, P9_TA(2021)0412.

⁽¹²⁾ OL L 170, 2021 5 12, p. 149.

⁽¹³⁾ OL L 209, 2021 6 14, p. 1.

2022 m. vasario 17 d., ketvirtadienis

- atsižvelgdamas į 2019 m. birželio 20 d. Europos Vadovų Tarybos priimtą naują 2019–2024 m. strateginę darbotvarkę,
- atsižvelgdamas į 2020 m. balandžio 28 d. Europos Vadovų Tarybos narių ir Sahelio penketuko valstybių narių bendrą deklaraciją,
- atsižvelgdamas į 2021 m. spalio 5 d. priimtą Tarybos integruoto požiūrio į klimato kaitą ir saugumą koncepciją,
- atsižvelgdamas į 2020 m. lapkričio 9 d. Tarybos Kovos su klimato kaita ir gynybos veiksmų gaires,
- atsižvelgdamas į Europos gynybos agentūros metinę gynybos apžvalgą, pateiktą Tarybai jos 2020 m. lapkričio 20 d. susitikime,
- atsižvelgdamas į 2019 m. gegužės 17 d. Tarybos sprendimą (BUSP) 2019/797 dėl ribojamųjų priemonių, skirtų kovai su Sąjungai ar jos valstybėms narėms gresiančiais kibernetiniais išpuoliais ⁽¹⁴⁾,
- atsižvelgdamas į 2017 m. gruodžio 11 d. Tarybos sprendimą (BUSP) 2017/2315, kuriuo nustatomas nuolatinis struktūrizuotas bendradarbiavimas (PESCO) ir nustatomas dalyvaujančių valstybių narių sąrašas ⁽¹⁵⁾,
- atsižvelgdamas į 2021 m. kovo 22 d. Tarybos sprendimą (BUSP) 2021/509, kuriuo nustatoma Europos taikos priemonė ir panaikinamas Sprendimas (BUSP) 2015/528 ⁽¹⁶⁾,
- atsižvelgdamas į 2021 m. gegužės 6 d. Tarybos sprendimus (BUSP) 2021/748, 2021/749 ir 2021/750 dėl Kanados, Norvegijos Karalystės ir Jungtinių Amerikos Valstijų dalyvavimo PESCO projekte „Karinis mobilumas“,
- atsižvelgdamas į 2021 m. liepos 12 d. Tarybos sprendimą (BUSP) 2021/1143 dėl Europos Sąjungos karinės mokymo misijos Mozambike (EUTM Mozambique),
- atsižvelgdamas į 2016 m. birželio 28 d. Komisijos pirmininko pavaduotojos ir Sąjungos vyriausiosios įgaliotinės užsienio reikalams ir saugumo politikai Federicos Mogherini pristatytą visuotinę strategiją „Bendra vizija, bendri veiksmai: stipresnė Europa. Visuotinė Europos Sąjungos užsienio ir saugumo politikos strategija“,
- atsižvelgdamas į 2014 m. kovo 6 d. Komisijos ir Sąjungos vyriausiosios įgaliotinės užsienio reikalams ir saugumo politikai bendrą komunikatą „Siekiant jūrų srities atvirumo ir saugumo pasaulyje: Europos Sąjungos jūrų saugumo strategijos elementai“ (JOIN(2014)0009),
- atsižvelgdamas į 2017 m. birželio 7 d. Komisijos ir Sąjungos vyriausiosios įgaliotinės užsienio reikalams ir saugumo politikai bendrą komunikatą „Strateginis požiūris į atsparumą ES išorės veiksmų srityje“ (JOIN(2017)0021),
- atsižvelgdamas į 2020 m. gruodžio 16 d. Komisijos ir Sąjungos vyriausiojo įgaliotinio užsienio reikalams ir saugumo politikai bendrą komunikatą „Europos Sąjungos skaitmeninio dešimtmečio kibernetinio saugumo strategija“ (JOIN(2020)0018),
- atsižvelgdamas į Komisijos Pirmininkės U. von der Leyen 2020 ir 2021 m. pranešimus apie Sąjungos padėtį ir prie jų pridėdamus ketinimų raštus,
- atsižvelgdamas į 2021 m. birželio 30 d. Komisijos priimtą 2021 m. Europos gynybos fondo metinę darbo programą,
- atsižvelgdamas į 2019 m. rugsėjo 12 d. Europos Audito Rūmų apžvalgą Nr. 09/2019 dėl Europos gynybos,
- atsižvelgdamas į Šiaurės Atlanto sutartį,
- atsižvelgdamas į 2014 m. liepos 8 d. ir 2018 m. liepos 10 d. pasirašytas dvi bendras deklaracijas dėl ES ir NATO bendradarbiavimo,

⁽¹⁴⁾ OL L 129 I, 2019 5 17, p. 13.

⁽¹⁵⁾ OL L 331, 2017 12 14, p. 57.

⁽¹⁶⁾ OL L 102, 2021 3 24, p. 14.

2022 m. vasario 17 d., ketvirtadienis

- atsižvelgdamas į 2021 m. gegužės 17 d. šeštąją pažangos ataskaitą dėl 2016 m. gruodžio 6 d. ir 2017 m. gruodžio 5 d. Europos Sąjungos Tarybos ir Šiaurės Atlanto Tarybos patvirtinto bendro pasiūlymų rinkinio įgyvendinimo,
  - atsižvelgdamas į bendrą 74 pasiūlymų dėl Varšuvos bendros deklaracijos įgyvendinimo rinkinį, kurį 2016 m. gruodžio 6 d. ir 2017 m. gruodžio 5 d. patvirtino Europos Sąjungos Taryba ir Šiaurės Atlanto Taryba,
  - atsižvelgdamas į 2021 m. birželio 15 d. ES ir JAV aukščiausiojo lygmens susitikimo pareiškimą „Atnaujintos transatlantinės partnerystės link“,
  - atsižvelgdamas į neteisėtą Rusijos įsiveržimą į Krymą ir jo aneksiją,
  - atsižvelgdamas į tai, kad Rusija pažeidinėja valstybių narių oro erdvės ir jūrų sienas,
  - atsižvelgdamas į tai, kad Kinijos ekonominės ir karinės veiklos Viduržemio jūros regione ir Afrikos šalyse padaugėjo,
  - atsižvelgdamas į vidaus ir užsienio terorizmo grėsmę, visų pirma, kylančią iš tokių grupių kaip ISIS,
  - atsižvelgdamas į naujas technologijas, pvz., dirbtinį intelektą, kosmoso pajėgumus ir kvantinę kompiuteriją, kurios ne tik suteikia naujų galimybių žmonijai, bet ir sukuria naujų iššūkių gynybos ir užsienio politikos srityje, dėl kurių būtina aiški strategija ir bendras sąjungininkų sutarimas,
  - atsižvelgdamas į JT Chartiją ir į 1975 m. Europos saugumo ir bendradarbiavimo organizacijos Helsinkio baigiamąjį aktą,
  - atsižvelgdamas į JT jūrų teisės konvencijas,
  - atsižvelgdamas į 2021 m. rugsėjo 8 d. Vakarų Afrikos valstybių ekonominės bendrijos (ECOWAS) neeilinio aukščiausio lygmens susitikimo baigiamąjį pranešimą,
  - atsižvelgdamas į JT darnaus vystymosi tikslus (DVT), ypač į 16-ąjį DVT, kuriuo siekiama skatinti taikios ir įtraukios visuomenės kūrimą siekiant darnaus vystymosi,
  - atsižvelgdamas į savo Darbo tvarkos taisyklių 54 straipsnį,
  - atsižvelgdamas į Konstitucinių reikalų komiteto nuomonę,
  - atsižvelgdamas į Užsienio reikalų komiteto pranešimą (A9-0358/2021),
- A. kadangi 2020 m. COVID-19 pandemija parodė, kad pavojus pasauliui didėja, o Sąjunga yra pažeidžiama dėl priklausomumo nuo išorės; kadangi pandemijos metu buvo išplėsta sąvokos „saugumas ir strateginis savarankiškumas“ apibrėžtis ir į ją įtraukti sveikatos, technologijų ir ekonominiai aspektai;
- B. kadangi Europos strateginė aplinka nuolat sparčiai blogėja; kadangi terorizmas tebėra didžiulė grėsmė; kadangi valstybės demonstruoja didėjančios galios ambicijas ir, panaudodamos karinę jėgą, toliau įgyvendina plėtros strategijas; kadangi tokios strategijos kelia riziką, kad jūra, kosmosas, Arktis ar kibernetinė erdvė bus militarizuotos ir kad vėl prasidės ginklavimosi varžybos;
- C. kadangi per COVID-19 krizę pagausėjo kibernetinių išpuolių prieš strategines infrastruktūras (įskaitant pastarojo meto skandalą dėl šnipinėjimo programos „Pegasus“), o tai rodo, jog reikia skubiai kurti priemones, kurios padėtų apsisaugoti nuo visų naujausios formos kibernetinių išpuolių ir pažangiausių šnipinėjimo metodų; kadangi ES išipareigojo investuoti 1,6 mlrd. EUR į reagavimo pajėgumus ir viešojo administravimo įstaigoms, įmonėms ir privatiems asmenims skirtas kibernetinio saugumo priemones, taip pat plėsti šios srities viešojo ir privačiojo sektorių bendradarbiavimą;
- D. kadangi nusitaikyta į Parlamentą, kaip Europos Sąjungos demokratijos raiškos vietą; kadangi dėl to, jog per COVID-19 pandemiją dėl nuotolinio darbo buvo būtina skaitmenizuoti veiklą, grėsmė tikrai dar labiau sustiprėjo;
- E. kadangi ES, valdydama savo valstybių narių karinius pajėgumus, turi bendrą 395 mlrd. EUR dydžio biudžetą ir šioje srityje užima antrą vietą pasaulyje; kadangi Europos pajėgumai yra suskaidyti ir jiems būdingas dubliavimasis, spragos bei sąveikumo trūkumas;

2022 m. vasario 17 d., ketvirtadienis

- F. kadangi dėl technologijų plėtros, bendrovių veiklos skaitmenizavimo ir tarptautinės ekonomikos integracijos grėsmės tampa vis kompleksiškesnės; kadangi dėl to daugėja hibridinių grėsmių, apimančių karines ir (arba) nekarines priemones, kaip antai dezinformaciją, migracinių šantažą, kibernetinius išpuolius ar ekonominių spaudimą, – tai prieštarauja Europos Sąjungos interesams ir vertybėms bei kelia vis didesnę grėsmę ES, jos įmonių, jos viešųjų paslaugų ir jos piliečių saugumui;
- G. kadangi, siekdamos įveikti įvairialypę krizės riziką prie Sąjungos sienų arba jos interesų zonose, valstybės narės įsipareigojo ES suteikti pagrindinius tikslus atitinkančius greitojo reagavimo pajėgumus – kovines grupes; kadangi joms taikomi įvairūs politiniai, organizaciniai ir finansiniai apribojimai; kadangi dėl to šios grupės niekada nebuvo dislokuotos;
- H. kadangi beprecedentis Rusijos pajėgų sutelkimas Ukrainoje ir aplink ją, susijęs su Kremliaus pateiktais reikalavimais, galėtų, – jei dėl jo nebūtų neprieštaraujama, – paskatinti atkurti įtakos sferas Europoje ir pakirsti ES Rytų partnerystės šalių, pavyzdžiui, Ukrainos ir Gruzijos, siekius prisijungti prie NATO;
- I. kadangi tarptautinė bendruomenė ir, be kita ko, ES yra prisiėmusios tam tikrus įsipareigojimus Sahelyje ir konkrečiai Malyje; kadangi Malio chunta palankiai įvertino ir jau naudojasi Rusijos karinių instruktorių ir samdinių, susijusių su vadinamąja „Wagner“ grupuote, paslaugomis, teikiamomis dalyvauti karinėje veikloje Malyje; kadangi ši bendrovė pasižymėjo žiauriu elgesiu visur, kur tik vykdė veiklą;
- J. kadangi dėl pasitraukimo iš Afganistano ir talibų valdžios sugrįžimo į šią šalį tiek šiame regione, tiek už jo ribų didėja terorizmo pavojus; kadangi ES 2007–2016 m. vykdė BSGP misiją Afganistane – Europos Sąjungos policijos misiją Afganistane (EUPOL AFGHANISTAN) ir šiai šaliai skyrė 17 mlrd. EUR; kadangi pasitraukimo metu valstybės narės priklausė nuo Jungtinių Amerikos Valstijų, kurios per labai trumpą laiką skyrė 6 000 karių Kabulo oro uosto saugumui užtikrinti, todėl pavyko evakuoti ES piliečius bei Afganistano gyventojus, kuriems buvo kilęs pavojus; kadangi tomis aplinkybėmis ES nesugebėjo sukurti oro tilto ir savo jėgomis koordinuoti evakuacijos; kadangi, jeigu ES būtų reikėję surengti panašią evakuacijos iš Kabulo operaciją, dabartinėmis aplinkybėmis Sąjunga nesugebėtų skubiai priimti sprendimų, dislokuoti pajėgų, tinkamai atlikti evakuacijos ir veiksmingai bei greitai sukurti oro tiltų; kadangi dėl to ES ir jos valstybės narės privalo skubiai išmokti Afganistano krizės suteiktas pamokas, kad sustiprintų ES pajėgumus savarankiškai veikti panašiomis aplinkybėmis; kadangi Strateginis kelrodis turi padėti nustatyti ES užmojų lygį, ypač atsižvelgiant į pralaimėjimo Afganistane pamokas;

ES saugumo ir gynybos doktrinos sukūrimas naudojant Strateginį kelrodį kaip strateginio savarankiškumo pagrindą

1. pabrėžia, kad ES susiduria su:

- naujomis ir kintančiomis grėsmėmis, kurias kelia tiek valstybiniai, tiek nevalstybiniai subjektai daugiapoliame pasaulyje, pvz., terorizmas, stiprėjantis autoritarizmas, hibridinės grėsmės, kylančios iš hibridinio karo, pvz., kibernetiniai išpuoliai, ir manipuliavimas migracija, dezinformacija ir užsienio šalių kišimasis, dėl kurių išnyko ribos tarp karo ir taikos, padidėjo grėsmė gamtos ištekliams, energetiniam saugumui, ir klimato kaita;
- didėjančia militarizacija visame pasaulyje, besikartojančia pasauline galios konkurencija besiplečiant karinei dimensijai ir augančia geopolitine įtampa, „netaikos“ amžiumi, kuriam būdinga priešiška konkurencija, mažesnės nusiginklavimo pastangos ir tarptautiniai ginklų kontrolės režimai, masinio naikinimo ginklų, įskaitant branduolinius ginklus, platinimas ir cheminių ginklų naudojimas;
- nestabilia padėtimi kaimyninėse šalyse tiek Rytuose, tiek Pietuose;

mano, kad nestabilumas ir nuspėjamumas prie Sąjungos sienų ir jos artimiausiose kaimyninėse šalyse (Šiaurės Afrikoje, Artimuosiuose Rytuose, Kaukaze, Balkanuose, Rytų Viduržemio jūros regione ir kt.), taip pat kitose toliau nuo ES esančiose teritorijose (Sahelyje, Afrikos Kyšulyje ir kt.) kartu su Rusijos agresija prieš Ukrainą ir Sakartvelą kelia tiesioginę ir netiesioginę grėsmę žemyno saugumui; pabrėžia, kad vidaus ir išorės saugumas yra glaudžiai susiję; pripažįsta, kad aktyvus dalyvavimas sprendžiant kaimynystėje aktualius klausimus atitinka Europos Sąjungos interesus; pabrėžia, koks svarbus stabilumas Vakarų Balkanuose; susirūpinęs atkreipia dėmesį į vis aktyvesnį Krymo pusiasalio militarizavimą ir Rusijos Federacijos bandymus destabilizuoti Juodosios jūros regioną;

2022 m. vasario 17 d., ketvirtadienis

2. griežtai smerkia Rusijos karinių pajėgų telkimą Ukrainoje ir aplink ją, taip pat Kremliaus reikalavimą sustabdyti tolesnę NATO plėtrą ir Europos saugumo struktūrą pertvarkyti remiantis pasenusia „įtakos sferų“ idėja; pabrėžia, kad kiekviena demokratinė šalis gali laisvai pasirinkti savo aljansus, ir šiuo atžvilgiu tvirtai remia Ukrainos ir Gruzijos vakarietiškos orientacijos siekius, įskaitant jų narysę NATO ir būsimą stojimą į ES;

3. pažymi, kad 2020 m. vyravo su COVID-19 pandemija ir įvairūs su Sąjungos užsienio, saugumo ir gynybos politika susiję iššūkiai, jie atskleidė nepakankamą koordinavimą ir priklausomybę nuo likusio pasaulio; pabrėžia, kad ES turi pasimokyti iš šios patirties, visų pirma, kad galėtų stiprinti savo, kaip tarptautinės veikėjos, skaitmeninį ir technologinį suverenumą ir bendrą strateginį savarankiškumą, taip pat savo gebėjimą ir norą savarankiškai spręsti užsienio reikalų, saugumo ir gynybos klausimus ir prireikus veikti savarankiškai, be to, iš naujo įvertinti savo priklausomybę nuo subjektų, kurie nesivadovauja tomis pačiomis vertybėmis; pakartoja, kad Sąjunga turi didinti savarankiškumą sveikatos priežiūros srityje;

4. teigiamai vertina tai, kad pradėtas su Strateginiu kelrodžiu susijęs darbas ir pradėti precedento neturintys strateginiai svarstymai, kurie turėtų būti pabaigti 2022 m. kovo mėnesį; pabrėžia, kad Strateginio kelrodžio sukūrimas yra atspirties taškas įgyvendinant bendrą Europos gynybą pagal ES sutarties 42 straipsnio 2 dalies nuostatas ir apibrėžiant BSGP ir kad tai turėtų būti svarbus žingsnis kuriant tikrą Europos gynybos sąjungą, kurioje būtų atsižvelgiama į konkrečią kai kurių valstybių narių konstitucinę padėtį; mano, kad Strateginis kelrodis turėtų plėtoti didesnę sanglaudą saugumo ir gynybos srityje; pabrėžia, jog didelio daugiapoliškumo pasaulyje, kuriame didėja supervalstybių konkurencija, bendra Sąjungos įtaka gali padėti užtikrinti ES narių saugumą ir jog reikia tvirtos ES gynybos politikos, kad ES galėtų turėti priemonių veiksmingai siekti taikos, žmonių saugumo, demokratijos ir darnaus vystymosi; pabrėžia, kad Europos gynybos sąjunga turėtų būti ES užsibrėžto tikslo pasiekti strateginį savarankiškumą dalis; pažymi, kad šiomis aplinkybėmis į Sąjungai ir jos valstybėms narėms išskylančius išorinio saugumo iššūkius visų pirma turėtų būti reaguojama įvirtinant ir konkrečiai kuriant pajėgumus, kurie padėtų geriau įvertinti krizines situacijas, greičiau priimti sprendimus ir ryžtingiau imtis veiksmų, kai tai reikalinga atsižvelgiant į aplinkybes, prireikus savarankiškai ginti savo interesus ir vertybes, paisant aljansų ir partnerysčių; pažymi, kad taip būtų užtikrintas didesnis nuoseklumas Sąjungos saugumo ir gynybos srityje; mano, kad būtina skubiai sukurti tikrą Europos saugumo ir gynybos sąjungą, kuri apimtų visus karinio ir civilinio saugumo aspektus, priemones, biudžetą ir pajėgumus, taip pat visą konflikto ciklą nuo prevencijos iki stabilizavimo po konflikto, ir kuri būtų pagrįsta šiuolaikiška, progresyvia ir stipria žmonių saugumo koncepcija, kurioje atsižvelgiama į ES piliečių, vietos gyventojų saugumo poreikius ir valstybės institucijų saugumą bei stabilumą; primygtinai ragina ES sustiprinti savo institucinius pajėgumus, susijusius su konfliktų prevencija, tarpininkavimu, dialogu ir deeskalavimu;

5. pabrėžia, kad svarbu padėti atlikti šį darbą parengiant visapusišką grėsmių analizę; pažymi, kad Strateginis kelrodis turi būti plataus užmojo ES atsakas į šią analizę, o jos išvados turi būti reguliariai ir vertinant realistiškais kriterijais peržiūrimos, taip siekiant sukurti nuolatinio grėsmės vertinimo ir parlamentinio konsultavimosi mechanizmą;

6. pabrėžia, kad Strateginis kelrodis turi padėti sustiprinti Sąjungos, kaip vis patikimesnės strateginės partnerės ir taikos vardan veikiančios globalios veikėjos, kuri stiprina ir gina taisyklėmis pagrįstą tarptautinę sistemą ir daugiašalį bendradarbiavimą, gebėjimą veikti ir gebėjimą veikti savarankiškai, kai to reikia; tvirtina, jog tokius veiksmus reikia nuolat atnaujinti ir išdėstyti nustatant plataus užmojo kursą, kad jie būtų realistiški ir veiksmingi, jog būtina į juos įtraukti sprendimų įgyvendinimo tvarkaraštį ir stebėsenos mechanizmus; pabrėžia, kad šie veiksmai turi sudaryti sąlygas Sąjungai daryti nuoseklią ir veiksmingą pažangą siekiant darnios gynybos politikos, bendros strateginės kultūros, bendro ES strateginių uždavinių suvokimo ir gebėjimo numatyti grėsmes, taip pat sudaryti sąlygas greitai ir koordinuotai reaguoti, būsimiems intervencijos scenarijams ir savarankiško atsparumo pajėgumams, kad ES galėtų solidariai ir laikydamasi Sutarčių sutelkti išteklius, kai kuriai nors valstybei narei kyla grėsmė ir kai kyla grėsmė tarptautinei taikai, saugumui ir stabilumui už ES ribų, ir galiausiai užtikrinti ES piliečių, interesų ir vertybių apsaugą; primena, kad dabartinis ES užmojų lygis saugumo ir gynybos srityje, kaip nurodyta 2016 m. lapkričio 14 d. Tarybos išvadose, apima reagavimą į išorės konfliktus ir krizes, partnerių pajėgumų stiprinimą ir „Sąjungos ir jos piliečių apsaugą“; pabrėžia, kad integruotas požiūris yra svarbus, jis – ES atsako į konfliktus ir krizes pagrindas;

7. pabrėžia, jog svarbu, kad Parlamentas, ypač jo Saugumo ir gynybos pakomitetas, 2022 m. kovo mėn. patvirtinus Strateginį kelrodį, iš Europos išorės veiksnių tarnybos (EIVT) reguliariai gautų atnaujintą informaciją ir ataskaitas apie Strateginio kelrodžio įgyvendinimą;

2022 m. vasario 17 d., ketvirtadienis

BSGP misijos ir operacijos 2020 m. Vertinimas ir rekomendacijos

8. primena, kad Sąjunga šiuo metu vykdo vienuolika civilinių misijų ir septynias karines misijas ir operacijas; primena, kad tik trims iš šių operacijų suteikti vykdomieji įgaliojimai: Europos Sąjungos vadovaujama karinio laivyno pajėgų (EUNAVFOR) Somalio operacija ATALANTA, EUNAVFOR operacija Viduržemio jūroje IRINI (EUNAVFOR MED IRINI) ir ES karinės pajėgos Bosnijoje ir Hercegovinoje (EUFOR ALTHEA); primena Sąjungos bendrą veiklą Sahelyje ir Somalio pusiasalyje vykdamas šešias civilines (ES pajėgumų stiprinimo Malyje misija (EUCAP Sahel Mali), EUCAP Sahel Niger, EUCAP Somalia) ir šešias karines misijas (Europos Sąjungos mokymo misija Malyje (EUTM Mali), Mokymo misija Somalyje (EUTM Somalia), EU NAVFOR ATALANTA, EUNAVFOR MED IRINI); pažymi, kad vykdamas šias misijas ir operacijas dar neišnaudotas jų potencialas ir jos patiria nuostolių dėl COVID-19 pandemijos – pandemija padarė poveikį jų veiklai ir sumažino jų veiksmingumą; siūlo ES BSGP misijų ir operacijų biudžetą, planavimą ir įrangą vertinti atsižvelgiant į patirtį, įgytą per COVID-19 pandemiją, todėl mano, kad atliekant standartinę strateginę misijos apžvalgą reikėtų apžvelgti rezultatus ir galimybę pritaikyti jų įgaliojimus;

9. pabrėžia Sąjungos tvaraus stabilumo, žmonių saugumo ir gerovės svarbą kaimyninėse šalyse; nurodo, kad BSGP karinės operacijos dabar yra orientuotos beveik vien tik į karinių pajėgų mokymą (EUTM), kad jos nėra vykdomojo pobūdžio ir kad jas vykdamas teikiama nedidelė parama; mano, kad nedarant įtakos šių misijų nevykdomajam pobūdžiui jų įgaliojimai turėtų būti padidinti pabrėžiant mokymo aspektą, tokiu būdu siekiant, kad Europos konsultantai galėtų vietoje kuo tiksliau patikrinti, ar mokymo programos buvo deramai įgyvendintos ir ar jos atitinka vietos ginkluotųjų pajėgų operatyvinius poreikius;

10. pabrėžia, kad ginklų tiekimas pagal Europos taikos priemonę turėtų būti vykdomas visapusiškai laikantis ES bendrosios pozicijos dėl ginklų eksporto, tarptautinės žmogaus teisių teisės ir humanitarinės teisės ir turėtų apimti veiksmingas skaidrumo nuostatas;

11. smerkia perversmo lyderių veiksmus Malyje; yra labai susirūpinęs dėl to, kad Malyje ir apskritai Sahelyje trūksta pagrindinių valstybės teikiamų paslaugų; reiškia didelį susirūpinimą dėl blogėjančios saugumo padėties regione; yra labai susirūpinęs dėl JT generalinio sekretoriaus pranešimų, kuriuose išvardyti sunkūs praeityje padaryti ir tebevykdomi žmogaus teisių pažeidimai ir sunkūs tarptautinės humanitarinės teisės pažeidimai, be kita ko, įtariamai įvykdžius karo nusikaltimus, kuriuos įvykdė ginkluotos grupuotės, įskaitant teroristines grupuotes, Malio ginkluotąsias pajėgas ir kitas Sahelio penketuko ginkluotąsias pajėgas; atitinkamai labai smerkia nebaudžiamumą ir pabrėžia, kad tokie tebevykdomi nusikaltimai taip pat kenkia Europos ir tarptautinėms pastangoms sukurti saugią aplinką ir kovoti su ginkluotosiomis grupuotėmis ir teroristais; pabrėžia, kad regione, kuris yra gyvybiškai svarbus mūsų saugumui, vis aktyviau veiklos imasi priešiški subjektai, o tai gali kelti pavojų bendram ES ir Malio tikslui – žmonių saugumui, taikai, stabilumui ir tvariam vystymuisi šalyje, kurioje kiti subjektai, kurie nebūtinai laikosi tų pačių etinių principų kaip ES ir jos valstybės narės, yra pasirengę užpildyti pajėgumų spragas, nepaisant pagarbos tarptautiniams teisinės valstybės standartams ar karo teisei; reiškia didelį susirūpinimą dėl didėjančios užsienio privačių karinių bendrovių įtakos ir dėl galimų Malio vyriausybės planų pradėti bendradarbiauti su Rusijos privačia karine bendrove – Kremliaus įtakos subjektu – grupe „Wagner Group“, siekiant įsigyti ginkluotųjų pajėgų mokymo paslaugų; atkreipia dėmesį į tai, kad toks bendradarbiavimas yra nesuderinamas su bendradarbiavimu su ES saugumo ir gynybos srityje, visų pirma, su misija EUTM Mali, todėl ES reikėtų iš naujo įvertinti savo veiksmus Malyje; primygtinai ragina dabartines Malio valdžios institucijas nesudaryti sutarčių su grupe „Wagner Group“ ir neleisti jos darbuotojams atvykti į Malio teritoriją; apskritai pabrėžia, kad reikia atidžiai stebėti privačių saugumo ir karinių bendrovių, kurios didina savo įtaką pasaulyje pažeidžiamose vietovėse, įskaitant Afriką, Lotynų Ameriką ir Rytų Europą, veiksmus, ir primena, kad svarbu informuoti Parlamentą šiuo klausimu;

12. atkreipia dėmesį į pranešimą apie Prancūzijos karinių veiksmų Sahelyje performavimą dalyvaujant mūsų tarptautiniams ir Afrikos partneriams ir su jais konsultuojantis; pabrėžia, kad šie pokyčiai turėtų vykti glaudžiai konsultuojantis su visais Sahelio regione veikiančiais tarptautiniais partneriais, ypač iš Europos; teigiamai vertina tai, kad ES ir valstybės narės ir toliau yra išpareigojusios užtikrinti stabilumą Sahelio penketuko šalyse, visų pirma, remdamos Sahelio penketuko jungtines pajėgas ir stiprindamos ES BSGP misijas bei vis daugiau į pajėgų grupę „Takuba“ įtraukdamos Europos Sąjungos valstybių narių ginkluotąsias pajėgas;

13. palankiai vertina tai, kad EUTM Mali nauji pratęsti įgaliojimai buvo pritaikyti; ragina stiprinti struktūrinį bendradarbiavimą ir vykdymo įgaliojimų neturintį paramą ginkluotosioms pajėgoms ir paspartinti regionavimo procesą, kuris leistų misijai teikti karinę pagalbą penketuko šalių ginkluotosioms pajėgoms, ypač Burkina Faso ir Nigeryje, o tai turės įtakos tarptautiniams, Europos ir Afrikos partneriams; pabrėžia, kad Europos taikos priemonė atvėrė galimybių tiesti Malio

2022 m. vasario 17 d., ketvirtadienis

ginkluotųjų pajėgų apmokymams skirtą įrangą, kuri bus labai svarbi stiprinant ES veiksmus ir jų veiksmingumą; yra įsitikinęs, kad ES turi greitai ir veiksmingai padidinti savo pajėgumus aprūpinti įranga, kad EUCAP ir EUTM misijos neprarasėtų pasitikėjimo tarp vietos valdžios institucijų, jei tos saugumo pajėgos laikysis tarptautinės humanitarinės teisės ir tarptautinės žmogaus teisių teisės ir bus demokratiškai kontroliuojamos;

14. ragina valstybes nares svariai prisidėti prie EUTM Mali konsultuojamosios veiklos ir siųsti darbuotojus, galinčius prie to prisidėti; primena, kad Sahelyje reikia tęsti BSPG regionavimo procesą siekiant sustiprinti bendradarbiavimą ir koordinavimą su regione veikiančiais tarptautiniais veikėjais ir ES valstybėmis narėmis, įgyvendinant esamas iniciatyvas, kaip antai Partnerystę siekiant saugumo ir stabilumo Sahelyje (P3S); pabrėžia, kad ES taip pat teikia svarią paramą Sahelio penketuko jungtinių pajėgų ir jų policijos padalinio operatyvumui užtikrinti; palankiai vertina naują ES integruotą strategiją Sahelyje, kuri apima platesnį požiūrį, orientuotą į valdymo stiprinimą, ir kurioje ypač pabrėžiama būtinybė stiprinti valstybės dalyvavimą ir viešąsias paslaugas regiono šalyse; atkreipia dėmesį į EUCAP Sahel Mali pastangas paremti Malio saugumo pajėgų dislokavimą Malio centrinėje dalyje; atkreipia dėmesį į EUCAP Sahel Niger pastangas padėti Nigeriui rengti nacionalinę gynybos ir saugumo politiką; primena, kad regionuojant BSGP veiksmus remiamas ES integruotas požiūris į Sahelį ir kad dėl šios priežasties turi būti tęsiami Regioninės patariamosios ir koordinavimo grupės (RACC) veiksmai; mano, kad regionalizuotas požiūris į BSGP Sahelyje yra tinkamas, bet reikalinga aiškesnė jau esamų BSGP civilinių ir karinių misijų, vietos veikėjų ir kitų tarptautinių organizacijų, pvz., JT taikos palaikymo misijos – JT Daugialypės integruotos stabilizavimo misijos Malyje (MINUSMA) – ir Prancūzijos kariuomenės vadovaujamų operacijų, organizacinė struktūra ir jų veiksmų koordinavimas; pabrėžia, kad, atsižvelgiant į grėsmės, su kuria Burkina Faso susiduria turėdamas ribotus pajėgumus, intensyvumą, šiai šaliai turi būti skiriamos didelės pastangos; primena, kad tam, kad karinis ir saugumo atsakas būtų ilgą laiką veiksmingas, kartu turi būti taikomos konkrečios ir matomos priemonės, taip siekiant gyventojams teikti pagrindines paslaugas; pabrėžia, jog, siekiant apriboti augančią terorizmo grėsmę, kuri kyla Gvinėjos įlankos pakrančių valstybėse, svarbu aktyviau jas remti; pabrėžia, kad ypatingą dėmesį reikėtų skirti didėjančiam nestabilumui Sahelio, Vakarų Afrikos ir Somalio pusiasalio regionuose, taip pat tai, kad svarų šiuose regionuose vykstančių pokyčių poveikį patiria ne tik Afrikos žemynas, bet ir Europos Sąjunga;

15. palankiai vertina vykstančias diskusijas dėl Mozambiko ir Indijos dalyvavimo BSGP misijose ir operacijose Afrikoje; teigiamai vertina aktyvų Sakartvelo dalyvavimą vykdant BSGP veiksmus, visų pirma, jo dalyvavimą mokymo misijose Centrinės Afrikos Respublikoje ir Malyje;

16. primena, kad saugumo padėtis Somalyje kelia didelį nerimą – dėl to mažėja stabilumas visame Somalio pusiasalyje ir už jo ribų; pabrėžia, kad grupuotė „al-Shabaab“ vis dar yra viena galingiausių su „Al-Qaida“ siejamų teroristų organizacijų ir kad tai turėtų paskatinti valstybes nares apsvaistinti galimybę aktyviau dalyvauti Europos misijose ir operacijose šiame strateginiame regione ir teikti jam reikalingų priemonių; pabrėžia, kad EUTM Somalia misijos stiprinimas pasitelkiant konsultavimo pajėgumus komandinėse struktūrose gali padaryti reikšmingą įtaką operacijų vykdymo pagal daugiašalę karinės pagalbos sistemą pobūdžiui; pabrėžia, kad EUNAVFOR ATALANTE, EUCAP ir EUTM Somalia sudaro nuoseklų veiksmų rinkinį, kuriuo remiama Sąjungos strateginė programa Somalio pusiasaliui; teigiamai vertina esminę operacijos ATALANTE vaidmenį kovoje su piratavimu ir neteisėta prekyba Somalio pusiasalyje sėkmingai saugant Pasaulio maisto programos laivus, taip pat EUCAP Somalia vaidmenį patariant Puntlando ir Somalilando federalinėms ir regioninėms institucijoms pakrančių apsaugos pareigūnų ir jūrų policijos tobulinimo klausimais; pabrėžia, kad ES išipareigojimas Somalio pusiasalio regione vis dar yra svarbus stiprinant Somalio saugumo pajėgų pajėgumą, taip pat pažymi, kad būtina padidinti jų veiksmingumą; teigiamai vertina ir ragina dalyvauti panašiai mažstančius partnerius siekiant užtikrinti saugius vandens kelius Adeno įlankoje ir Indijos vandenyne; ragina taikyti integruotą požiūrį sprendžiant vystymosi ir valdymo problemas, skatinančias piratavimą;

17. su susirūpinimu atkreipia dėmesį į blogėjančią politinę ir saugumo padėtį Centrinės Afrikos Respublikoje; ragina atkurti įtraukų vyriausybės, demokratinės opozicijos ir pilietinės visuomenės dialogą bei atgaivinti taikos susitarimą; apgailestauja dėl to, kad nuo 2018 m. Centrinės Afrikos Respublikos prezidentas pasitelkė subjektą „Wagner Group“ – privačią karinę įmonę ir Rusijos įtakos subjektą, atsakingą už karo nusikaltimus ir sunkius žmogaus teisių pažeidimus Centrinės Afrikos Respublikoje; yra susirūpinęs dėl šio sprendimo poveikio Centrinės Afrikos Respublikos pajėgoms skirtos mokymo misijos išlikimui ir veiksmingumui; smerkia daugėjančius kai kurių vietos ir užsienio ginkluotųjų pajėgų, įskaitant užsienio saugumo bendroves, grasinimus ir priešiškus incidentus, nukreiptus prieš JT Daugialypę integruotą stabilizavimo misiją Centrinės Afrikos Respublikoje (MINUSCA), ir dezinformacijos kampanijas, nukreiptas prieš Sąjungos veiksmus;

2022 m. vasario 17 d., ketvirtadienis

palankiai vertina tai, kad įsteigta ES patariamoji misija Centrinės Afrikos Respublikoje (EUAM RCA), ir visapusiškai ją remia; palankiai vertina EUTM misijos veiksmus, visų pirma, Centrinės Afrikos Respublikos ginkluotųjų pajėgų (FACA) pareigūnų ir žemesniųjų pareigūnų profesinį mokymą ir indėlį į MINUSCA koordinuojamą bendrąjį saugumo sektoriaus reformos procesą ir visiškai juos remia; primygtinai tvirtina, kad reikia bendrauti su gyventojais misijos tikslų ir pažangos klausimais; pabrėžia, jog 2022 m. pirmąjį pusmetį atliekant strateginę peržiūrą bus svarbu įvertinti, kiek ES iš tikrųjų pajėgi patenkinti FACA įrangos poreikius; primygtinai reikalauja, kad parama pagal Europos taikos priemonę EUTM įsteigtiems padaliniais būtų teikiama su sąlyga, kad Centrinės Afrikos Respublikos valdžios institucijos skatins teigiamus pokyčius politiniu, vidaus ir regioniniu lygmeniu;

18. primena strateginę Mozambiko kanalo svarbą; teigiamai vertina valstybių narių ir Sąjungos vyriausiojo įgaliotinio ir Komisijos pirmininko pavaduotojo išsipareigojimą reaguoti į didėjančią terorizmo grėsmę Kabo Delgado regione ir yra susirūpinęs dėl to, kad ši grėsmė išplis visame regione; palankiai vertina Tarybos sprendimą pradėti Europos Sąjungos karinę mokymo misiją Mozambike (EUTM Mozambique); palankiai vertina tai, jog Europos taikos priemonė naudojama tam, kad būtų padengiamos bendrosios EUTM Mozambique išlaidos ir teikiama karinė įranga; ragina Tarybą ir EIVT kuo geriau pasinaudoti Europos taikos priemonė ir šia patirtimi tobulinant ir plečiant Europos taikos priemonę ateityje; pažymi, kad EUTM atitinka konkretų tikslą, t. y. mokyti specialiųjų pajėgų padalinius kovoti su islamistų sukilėliais Kabo Delgado regione, įskaitant džihadistų judėjimą „Ansar al-Sunna“; ragina, atsižvelgiant į situaciją, kuo greičiau pradėti šią misiją; ragina valstybes nares geriau prisidėti generuojant misijai skirtas pajėgas; pabrėžia, kad būtina parengti visapusišką ilgalaikę nuoseklią Mozambiko strategiją, kuria taip pat reikia kovoti su islamistų maištininkais, taip siekiant šalinti valdymo trūkumus ir tenkinti vystymosi poreikius, kad būtų pasiektas tvarus konflikto sprendimas; pabrėžia, jog reikia užtikrinti, kad vyriausybės pajėgos laikytųsi tarptautinės humanitarinės teisės ir kad neteisminių egzekucijų, kankinimų, plėšimų ir kitų nusikaltimų vykdytojai būtų patraukti baudžiamojon atsakomybėn;

19. palankiai vertina nedviprasmišką Tarybos išsipareigojimą dėl operacijos EUFOR ALTHEA, kaip nurodyta 2021 m. spalio 18 d. Tarybos išvadose dėl 2020 m. operacijos ALTHEA atnaujinimo ir jos įgaliojimų perorientavimo siekiant paremti Bosnijos ir Hercegovinos valdžios institucijas, kad būtų išsaugota saugi ir patikima aplinka, taip pat dėl operacijos trečiosios strateginės peržiūros, pateiktos 2021 m. birželio mėn.; primena, kad ši misija padėjo pagrindą siekti taikos, stabilizavimo ir Bosnijos ir Hercegovinos integracijos į Europos Sąjungą ir kad ši misija vis dar atlieka pagrindinį vaidmenį užtikrinant Bosnijos ir Hercegovinos bei regiono saugumą ir stabilumą; primena, kad per šią misiją įgyta patirtis ir pamokos yra labai vertingos visoms dabartinėms ir būsimoms karinėms ir civilinėms BSGP misijoms ir operacijoms; yra sunerimęs dėl galimų Bosnijos ir Hercegovinos prezidento serbiškojo nario Milorado Dodiko antikonstitucinių ir separatistinių veiksmų, kurie kenkia Deitono taikos susitarimui, taigi, ir saugumui ir taikai visame regione; pabrėžia, jog vis dar reikia išlaikyti pakankamą pajėgumų stiprinimą ne veiksmų vietoje, kad būtų galima greitai reaguoti pablogėjus saugumo padėčiai; pažymi, kad šią misiją būtų galima sustiprinti saugiais informacijos ir ryšių kanalais į valstybių narių sostines ir stiprinant atvirojo kodo žvalgybos duomenų rinkimo ir analizės pajėgumus; pabrėžia, kad svarbu tęsti antraeilę išminavimo veiklą ir Bosnijos ir Hercegovinos ginkluotųjų pajėgų kolektyvinį mokymą; primygtinai ragina valstybes nares vykdyti išsipareigojimus, susijusius su ALTHEA pajėgų kūriniu; laukia Ukrainos dalyvavimo ALTHEA misijoje; pripažįsta svarbų ES ir NATO bendradarbiavimą Vakarų Balkanuose, visų pirma, vykdančią EUFOR ALTHEA misiją, kurios operacinis štabas pagal „Berlin Plus“ susitarimą yra Vyriausioje sąjungininkų pajėgų Europoje vadavietėje (SHAPE);

20. teigiamai vertina Europos Sąjungos stebėsenos misijos Gruzijoje (EUMM Georgia) rezultatus; pritaria misijos pratęsimui dvejimems metams; pabrėžia, kad reikia tęsti svarstymus dėl BSGP išsipareigojimų šiame regione; griežtai smerkia pažeidžiant tarptautinę teisę Rusijos vykdomą neteisėtą Sakartvelo Abchazijos ir Cchinvalio (Pietų Osetijos) regionų okupaciją ir militarizaciją, tai kelia didelę grėsmę Rytų partnerystės regionui ir visai Europai; yra susirūpinęs dėl blogėjančios saugumo padėties okupuotose Sakartvelo teritorijose ir dėl Rusijos Federacijos veiklos, kuria destabilizuojama taika ir saugumas Rytų partnerystės regione; ragina ES ir toliau reikalauti, kad Rusija konstruktyviai dalyvautų Ženevos tarptautinėse diskusijose ir vykdytų išsipareigojimus pagal ES tarpininkaujant 2008 m. rugpjūčio 12 d. sudarytą susitarimą dėl ugnies nutraukimo, visų pirma, išvesti visas savo karines pajėgas iš okupuotų Sakartvelo teritorijų ir leisti ES stebėjimo

2022 m. vasario 17 d., ketvirtadienis

misijai netrukdomai patekti į visą Sakartvelo teritoriją; smerkia neteisėtus Sakartvelo piliečių sulaikymus ir grobimus ir suaktyvėjusią „sienų nustatymo“ veiklą palei administracinės sienos ribą; yra susirūpinęs dėl dezinformacijos kampanijų, nukreiptų prieš misiją EUMM Georgia, ir ragina stiprinti jos stebėsenos, analizės ir strateginės komunikacijos pajėgumus; dar kartą patvirtina, kad tvirtai remia Rytų partnerystės šalis, ypač jų nepriklausomybę, suverenumą ir teritorinį vientisumą tarptautiniu mastu pripažintų jų sienų ribose; ragina ES stiprinti išitraukimą į taikų konfliktų sprendimą visame Rytų partnerystės regione; pakartotinai ragina ES užtikrinti, kad Rytų partnerystės šalių saugumo aspektas būtų tinkamai atspindėtas Strateginiame kelrodyje, taip pat apsvarstyti galimybę sudaryti įvairius saugumo susitarimus (numatant didesnių investicijų pagrindą ir pagalbos teikimą bendradarbiaujant saugumo, karybos, žvalgybos ir kibernetiniais klausimais) su Sakartvelu, Moldova ir Ukraina kaip asocijuotosiomis šalimis, kad būtų padidintas šių šalių atsparumas ir saugumas;

21. atkreipia dėmesį į tai, kad buvo sustiprinta ES patariamoji misija Irake (EUAM Iraq) įtraukiant paramą vidaus saugumo sektoriaus reformos įgyvendinimui ir nacionalinių kovos su terorizmu ir organizuotu nusikalstamumu bei jų prevencijos strategijų (įskaitant kovą su smurtiniu ekstremizmu) įgyvendinimui, ypatingą dėmesį skiriant sienų valdymui, finansiniams nusikaltimams, ypač korupcijai, pinigų plovimui ir neteisėtai prekybai kultūros paveldo nuosavybei;

22. ragina ES šalinti nuolatinės ir augančias grėsmes kultūros paveldo apsaugai ir išsaugojimui ir kovoti su neteisėtu kultūros artefaktų gabenimu, ypač konfliktų zonose; pažymi, kad Irake, iš kai kurių bendruomenių atėmus kultūros paveldą ir istorines šaknis, jos tapo pažeidžiamesnės radikalizacijai; primena, kad EUAM Iraq misija – vienintelė BSGP misija arba operacija, į kurios įgaliojimus įtrauktas kultūros paveldo apsaugos komponentas, siekiant teikti pagalbą ir užtikrinti švietimą vietos partneriams, taip sprendžiant saugumo uždavinius, susijusius su kultūros paveldo išsaugojimu ir apsauga; ragina Tarybą ir EIVT į kitas misijas ir operacijas įtraukti panašų komponentą;

23. ragina dislokuoti Europos integruoto sienų valdymo pagalbos misijos Libijoje (EUBAM Libya) narius į Tripolį, iš kur ji vykdys savo veiklą; siūlo, kad vykdant šią misiją, pradėtą siekiant padėti Libijos valdžios institucijoms išardyti organizuotų nusikaltėlių tinklus, užsiimančius neteisėtu migrantų gabenimu, prekyba žmonėmis ir terorizmu sienų valdymo srityje, vadovaujantis regionine strategija ir toliau būtų ieškoma galimybių remti ES vykdomą Sahelio šalių pasienio pajėgumų plėtrą, siejamą su BSGP misijomis Sahelyje (visų pirma EUCAP Sahel Niger); yra susirūpinęs dėl migrantų, prieglobsčio prašytojų ir pabėgėlių likimo Libijoje; ragina Libijos valdžios institucijas ir nereguliaras karines pajėgas uždaryti migrantų sulaikymo centrus;

24. palankiai vertina tai, kad Viduržemio jūros regione pradėta BSDP operacija EUNAVFOR MED IRINI ir tai, kad ji pratęsta iki 2023 m. kovo 31 d.; atkreipia dėmesį į pagrindinį šios operacijos vaidmenį įgyvendinant Libijai skirtą ginklų embargą, kaip nustatyta JT Saugumo Tarybos rezoliucijoje 2526 (2020); pabrėžia, kad pajėgumų stiprinimas trukdo prekybą žmonėmis ir ginklais; pabrėžia, kad 2020 m. EUNAVFOR MED IRINI gavo daug atsakymų leisti surengti patikrinimus, netgi Turkijos laivuose; ragina EIVT teikti skaidrią informaciją šiuo klausimu; pažymi, kad EUNAVFOR MED iki šiol turi labai mažai išteklių, tai labai riboja jos pajėgumus; yra susirūpinęs dėl to, kad NATO, kuri regione veikia vykdydama operaciją „Sea Guardian“, veiksmingai nebendradarbiauja stiprindama bendradarbiavimo sanglaudą arba dalydamasi informacija ir ištekliais; pabrėžia, kad viešojo komunikacija misijos ir laivų abordažo, draugiško priartėjimo ir patikrinimo atvejų klausimais, įskaitant atsakymus, yra strategiškai svarbi; atkreipia dėmesį į tarptautinius įsipareigojimus, susijusius su nelaimės jūroje ištikėtų žmonių paieška ir gelbėjimu, visapusiškai laikantis jūrų laivininkystės teisės; ragina ES atlikti svarbų vaidmenį Viduržemio jūros regione, nes ji tapo veikėja, galinčia garantuoti regiono stabilumą; palankiai vertina ES ryšių palaikymo ir planavimo grupės (EULPC) rezultatus teikiant saugumo, žvalgybos ir planavimo ekspertines žinias ES subjektams Briuselyje, vietoje arba jūroje (ES delegacija, EUBAM, EUNAVFOR MED) ir JT paramos misijai Libijoje (UNSMIL);

25. apgailėstauja dėl bendro Turkijos destabilizuojančio vaidmens daugelyje ES ir jos kaimyninėse šalyse susirūpinimą keliančių sričių, nes tai kelia grėsmę taikai, saugumui ir stabilumui regione; yra labai susirūpinęs dėl Turkijos neteisėtos veiklos ir grasinimų imtis karinių veiksmų prieš ES valstybes nares, visų pirma Graikiją ir Kiprą, rytinėje Viduržemio jūros regiono dalyje bei neteisėtos šios valstybės veiklos, apie kurią neseniai pranešta, Kipro ir Graikijos jūrų laivininkystės zonose, ir griežtai visa tai smerkia; atkreipia dėmesį į pastangas sumažinti įtampą, tačiau apgailėstauja dėl provokuojančių veiksmų, grasinimų Turkijos kariniais laivais vykdyti agresiją prieš operaciją MED IRINI, pažeidžiant tarptautinę teisę ir

2022 m. vasario 17 d., ketvirtadienis

suverenias ES valstybių narių teises; pakartoja, kad Sąjunga yra pasirengusi naudoti visas turimas priemones ir galimybes, taip pat pagal ES sutarties 29 straipsnį ir SESV 215 straipsnį, kad apgintų savo ir savo valstybių narių interesus, taip pat užtikrintų regioninį stabilumą;

26. palankiai vertina Europos Sąjungos patariamąsios misijos civilinės saugumo sektoriaus reformos srityje Ukrainoje (EUAM Ukraine) darbą; atkreipia dėmesį į EIVT poreikių vertinimo ataskaitą, susijusią su profesinio karinio švietimo sektoriumi Ukrainoje, ir palankiai vertina šiuo metu vykdomą darbą siekiant nustatyti galimo ES dalyvavimo Ukrainoje apimtį remiantis šia ataskaita ir papildyti Ukrainos ir tarptautinių partnerių pastangas reformuoti profesinį karinį švietimą šioje šalyje;

27. ragina atgaivinti civilinę BSGP įgyvendinant 22 susitarimo išsipareigojimus, nustatytus susitarime dėl civilinių BSGP pajėgumų; pabrėžia, kad Strateginiu kelrodžiu turi būti nustatytas užmojis atnaujinti civilinę BSGP ir kad susitarimas Nr. 2 (angl. *Compact 2.0*) turėtų būti priimtas laiku; pritaria siūlymui šiame kelrodyje nustatyti pagrindinius civilinės BSGP aspektus, įskaitant civilinių pajėgumų plėtojimą po 2023 m.; remia idėjas strateginius civilinės BSGP prioritetus susieti su metiniu šio kelrodžio peržiūros procesu; pabrėžia, kad reikia tvirtesnio ryšio tarp BSGP, teisingumo ir vidaus reikalų bei Komisijos vadovaujama veiksmų, kai tinkama ir derama atsižvelgiant į skirtingas Sutartyje nustatytas abiejų politikos sričių užduotis ir procedūras, ir kitų atitinkamų krizių valdymo subjektų, taip siekiant padidinti BSGP indėlį į Sąjungos atsaką į saugumo problemas; ragina ES apsvarstyti dabartines misijos dislokavimo procedūras ir imtis veiksmų dėl jų, taip siekiant užtikrinti spartesnę ir veiksmingesnę sprendimų priėmimo procesą; mano, kad ES turėtų tęsti visapusišką civilinių misijų EUCAP Sahel Mali, EUCAP Sahel Niger, EUCAP Somalia ir EUAM RCA vertinimą ir peržiūrėti jų įgaliojimus, biudžetą ir žmogiškuosius išteklius, taip užtikrinant jų realių poreikių patenkinimą, siekiant sutvirtinti jų operatyvinius gebėjimus ir veiksmingumą;

28. pripažįsta BSGP misijų ir operacijų indėlį į taiką, saugumą ir stabilumą, tačiau atkreipia dėmesį į nuolatinius struktūrinius trūkumus ir ilgai trunkančius sprendimų priėmimo procesus, susijusius su BSGP civilinėmis ir karinėmis misijomis ir operacijomis; pabrėžia, kad svarbu suteikti karinėms misijoms lankstesnius ir tvirtesnius įgaliojimus, kurie yra pritaikyti prie padėties vietoje; ragina keisti BSGP struktūras ir procedūras, kad misijas būtų galima dislokuoti greičiau, lanksčiau ir darniau; pažymi, kad būtina skubiai glaudžiau susieti esamas Europos *ad hoc* operacijas su BSGP karinėmis misijomis ar operacijomis, ypač tuomet, kai reikia įveikti netikėtą krizę ar užtikrinti patekimą į ginčytinas strategines teritorijas; pabrėžia, kad visuose būsimuose įgaliojimuose turi būti aiški, visapusiška pasitraukimo strategija kartu su šiam tikslui reikalingų išteklių sąrašu; pabrėžia, kad visose misijose, visų pirma, karinėse, būtina bendradarbiauti su vietos gyventojais, siekiant per pagrįstą laiką sudaryti sąlygas tvariam pasitraukimui;

29. pabrėžia, kad būtina reguliariai, sistemingai ir skaidriai vertinti visas BSGP misijas ir operacijas, remiantis atitinkamais strateginiais ir veiklos kriterijais; ragina Komisijos pirmininko pavaduotoją ir Sąjungos vyriausiąjį įgaliotinį pradėti patirties, įgytos per buvusias ir vykdančias esamas misijas, operacijas ir veiksmus, procesą ir sutelkti dėmesį į tai, kokios politinės, institucinės, taip pat socialinės ir ekonominės aplinkybės turi susiklostyti, kad saugumo ir gynybos veiksmais būtų veiksmingai remiamas ilgalaikis taikos kūrimas ir tvarių bei demokratiškos valdymo struktūrų stiprinimas; mano, kad misijų ir operacijų karinei vadovybei būtina priskirti didesnę operatyvinę atsakomybę už vadovavimą joms ir jų valdymą; apskritai ragina ES karines struktūras sistemškai įtraukti į visą politiką ir priemones, darančias poveikį ES ginkluotųjų pajėgų operatyviam bendradarbiavimui, visų pirma, Europos gynybos fondo programos komiteto darbams;

30. yra labai susirūpinęs dėl mažo operacijų ir misijų pajėgų generavimo ir primygtinai ragina valstybes nares kuo greičiau ištaisyti šią padėtį; primygtinai ragina ES ir jos valstybes nares BSGP misijoms ir operacijoms suteikti reikiamą personalą, mokymus ir pajėgumus, kad jie galėtų vykdyti savo įgaliojimus ir tapti budresni bei atsparesni ne tokiomis palankiomis sąlygomis; į tai atsižvelgdamas atkreipia dėmesį į šiuo metu svarstomą PESCO projektą „Reagavimo į krizes operacijų centras“, kuriuo siekiama pagerinti pajėgų generavimo procesą; kartu apgailestauja, kad šiame PESCO projekte iki šiol dalyvauja tik šešios valstybės narės; ragina Tarybą ir Komisiją visapusiškai pasinaudoti Europos taikos priemone ir Sutartyse numatytomis galimybėmis teikti finansavimą iš Sąjungos biudžeto siekiant palengvinti pajėgų generavimą ir karinį dislokavimą; pritaria, kad trečiųjų valstybių dalyvavimas BSGP operacijose ir misijose atitiktų Europos interesus ir vertybes; mano, kad prireikus šis dalyvavimas turėtų būti išplėstas;

31. yra susirūpinęs dėl plintančių manipuliavimo informacija, dezinformacijos reiškinių ir hibridinių grėsmių, ypač kylančių iš Rusijos ir Kinijos, tačiau taip pat ir iš kitų veikėjų, atvejų, kurie daro tiesioginį poveikį tam tikrai aplinkai ir BSGP misijoms ir operacijoms, nes tai destabilizuoja ištisus regionus ir delegitimuoja ES misijas užsienyje; ragina skubiai parengti struktūrinį BSGP misijų ir operacijų atsaką į šias grėsmes; atsižvelgdamas į tai pabrėžia, kad ES, valstybės narės ir

2022 m. vasario 17 d., ketvirtadienis

šalys partnerės turi bendrai stengtis imtis atitinkamų veiksmų, be kita ko, numatant hibridines grėsmes, kibernetinius išpuolius ir chemines, biologines, radiologines ir branduolines (ChBRB) grėsmes; palankiai vertina tai, kad kuriamas reagavimo pajėgumų rezervas rengiantis ChBRB incidentams; primygtinai prašo EIVT strateginės komunikacijos priemonėmis suteikti konkrečią paramą BSGP misijoms ir operacijoms;

32. ragina sustiprinti Sąjungos karinio vadovavimo struktūras, visų pirma, Europos Sąjungos karinį štabą (EUMS) ir Karinių misijų planavimo ir vykdymo centrą (MPCC), kurie turi būti kuo greičiau aprūpinti reikiama darbuotojais, įranga ir ištekliais, taip pat būti pajėgūs saugiai keisti įslaptinta informacija, taip pat ir su valstybėmis narėmis ir misijomis arba operacijomis; todėl apgailestauja, kad perėjimas prie MPCC antro etapo buvo atidėtas, ir ragina valstybes nares visapusiškai vykdyti savo įsipareigojimus, kad šis perėjimas įvyktų; pabrėžia, jog svarbu, kad MPCC per kuo trumpesnę laiką taptų visateise tikra karinio vadovavimo ir kontrolės struktūra (štabu), kuri gebėtų atlikti prognozavimo ir strateginio planavimo funkciją, vadovauti operacijoms ir ES misijoms, greitai ir lanksčiai reaguoti atsižvelgiant į strategines aplinkybes bei stiprinti Europos šalių operatyvinių strateginių savarankiškumą;

33. pabrėžia, kad moterų dalyvavimas BSGP misijose prisideda prie misijos veiksmingumo ir visame pasaulyje didina ES, kaip moterų ir vyrų lygių teisių šalininkės, patikimumą; ragina sistemingiau įgyvendinti JT Saugumo Tarybos rezoliuciją 1325 dėl moterų, taikos ir saugumo ir JT Saugumo Tarybos rezoliuciją 2250 dėl jaunimo, taikos ir saugumo bei sustiprinti ES moterų, taikos ir saugumo, taip pat jaunimo, taikos ir saugumo darbotvarkes; ragina prasmingai integruoti lyčių aspektą formuojant BSGP, visų pirma, užtikrinant geresnę lyčių pusiausvyrą BSGP misijų ir operacijų personalo ir vadovų pareigose ir rengti specialų dislokuoto personalo mokymą; ragina imtis priemonių siekiant užtikrinti darbo aplinką be seksualinio priekabiavimo ir priekabiavimo dėl lyties; pakartoja savo raginimą į naujas BSGP priemones, įskaitant Europos gynybos fondą ir Europos taikos priemonę, įtraukti lyčių aspekto analizę; palankiai vertina tai, kad visos civilinės BSGP misijos jau turi paskirtą patarėją lyčių klausimais, ir ragina tą patį padaryti ir karinėse BSGP misijose; ragina ES valstybes nares pasiūlyti kandidačių į dabar esamas laisvas darbo vietas; apgailestauja, kad BSGP misijose, ypač karinėse operacijose, dirbančių moterų skaičius tebėra labai mažas; primygtinai ragina EIVT skatinti, kad būtų nustatytas konkretus tikslas padidinti moterų skaičių ES krizių valdymo misijose ir operacijose; primygtinai ragina valstybes nares ieškoti būdų, kaip stiprinti įdarbinimo ir darbuotojų išlaikymo politiką ir skatinti moterų dalyvavimą taikos kūrimo ir palaikymo misijose; pabrėžia, kad į ES biudžetą reikia įtraukti naują eilutę, pagal kurią būtų finansuojama patarėjų lyčių klausimais pareigybė karinėse BSGP misijose;

34. laukia bendro komunikato dėl strateginio požiūrio, kuriuo remiamas buvusių kovotojų nusiginklavimas, demobilizavimas ir reintegravimas, paskelbto 2020 m. pranešimo apie Sąjungos padėtį ketinimų rašte, mano, kad tai būtų laiku persvarstyta 2006 m. ES paramos nusiginklavimui, demobilizacijai ir reintegracijai koncepcija; pabrėžia saugumo sektoriaus reformos, kaip prioriteto, svarbą, ypač mūsų BSGP misijoms; todėl ragina Komisiją ir EIVT išplėsti būsimą bendrą komunikatą dėl nusiginklavimo, demobilizacijos ir reintegracijos įtraukiant saugumo sektoriaus reformą ir pajėgumų stiprinimą, taip remiant saugumą ir vystymąsi (pajėgumų stiprinimas remiant saugumą ir vystymąsi), siekiant suderinamo, nuoseklaus ir iš esmės atnaujinto Sąjungos požiūrio į saugumo pagalbą trečiosioms šalims; ragina užtikrinti BSGP priemonių ir ES paramos vystymuisi nuoseklumą;

Krizių numatymas ir valdymas

35. teigiamai vertina Europos kariuomenių gebėjimą bendradarbiauti padedant piliečiams kovoti su pandemija 2020 m.; mano, kad vertingas ginkluotųjų pajėgų indėlis per COVID-19 pandemiją parodė, kaip svarbu panaudoti valstybių karių išteklius ir pajėgumus remiant Sąjungos civilinės saugos mechanizmą; ragina Sąjungą ir valstybes nares atidžiai apsvarstyti išsamias ES sutarties 44 straipsnio įgyvendinimo taisykles ir jomis visapusiškai naudotis, kad Sąjunga galėtų greitai, veiksmingai ir su reikiamu stipriu bendru ES lankstumu reaguoti į saugumo krizes, taip pat leisti suteikti valstybių karių grupės vykdamai *ad hoc* operacijai *ex post* ES įgaliojimus; teigiamai vertina teigiamą sutelktų ir koordinuotų ginkluotųjų oro pajėgų vaidmenį COVID-19 pandemijos metu, visų pirma, pervežant ligonius medicininiam gydymui ir pristatant įrangą tarp įvairių valstybių karių, taip pat sinergiją, sukurtą su NATO sąjungininkų infrastruktūra ir ištekliais ir atsiradusią transportuojant oru ir pervežant esminę įrangą; ypač palankiai vertina Europos oro transporto vadovavimo centro (EATC) vaidmenį pandemijos metu vykdant ligonių evakuaciją ir perkėlimą bei tiekiant medicinos reikmenis; apskritai skatina judumą karinio oro transporto priemonėmis, įskaitant transportavimą, degalų atsargų papildymą skrendant ir evakuaciją medicinos aviacijos priemonėmis Europoje, taip užtikrinant tikrą ir veiksmingą karinio oro transporto panaudojimą Europoje; atsižvelgdamas į tai ragina valstybes nares apsvarstyti galimybę bendrai plėtoti šią

2022 m. vasario 17 d., ketvirtadienis

strateginę gynybos įrangą ir ragina sukurti ES nepaprastosios padėties karinį padalinį, kurio tikslas – palengvinti tarpvalstybinį karinių logistinių pajėgumų naudojimą ekstremaliųjų situacijų atveju, kad teikiant pagalbą civilinės paramos operacijoms būtų galima užtikrinti didesnę koordinavimą, sinergiją ir solidarumą;

36. pritaria siekti sukurti greitojo dislokavimo pajėgas (tam pritarė Komisijos pirmininkės pavaduotojas ir Sąjungos vyriausiasis įgaliotinis), kurias turėtų sudaryti daugianacionalinė maždaug 5 000 karių sausumos brigada ir oro, jūrų ir specialiųjų pajėgų komponentai ir kurių būtų galima mobilizuoti su saugumu susijusių nepaprastųjų situacijų atvejais; primena, kad ES šiuo metu trūksta sausumos, jūrų ir oro srities praktinės patirties ir pajėgumų, kurių reikia, kad būtų galima vykdyti greitojo dislokavimo operacijas saugumui veiksmų vietoje atkurti; mano, jog realistiška ir būtina, kad pradžioje valstybės narės, remdamosi Strateginiu kelrodžiu, susitartų dėl aplinkybių, kuriomis būtų būtina sutelkti tokias pajėgas, ir dėl vieno ar kelių operatyvinių scenarijų, net jeigu tai reikėtų padaryti per ypač trumpą laiką; vis dėlto, primena, kad per daugiau kaip 15 egzistavimo metų ES kovinės grupės niekada nebuvo naudojamos, visų pirma dėl to, kad trūksta valstybių narių politinio sutarimo, o įgyvendinimas ir finansavimas, nepaisant galimybės jas dislokuoti kelis kartus, yra sudėtingi; primena, kad reguliariomis pratybomis vietoje reikia užtikrinti jų operatyvumą vykdant reguliarias pratybas vietoje; apgailestauja dėl nepakankamo atitinkamo valstybių narių išpareigojimo tiek politiniu, tiek praktiniu požiūriu; apgailestauja, kad 2021 m. veikė tik viena tokia kovinė grupė – vadovaujama Italijos; yra susirūpinęs dėl nepakankamo strateginio planavimo 2022 ir 2023 m. ir ragina jį peržiūrėti; ragina valstybes nares labiau išpareigoti remti ES karinius pajėgumus; teigia, kad greitojo dislokavimo pajėgų koncepcija turėtų suteikti papildomos naudos, palyginti su ES kovinėmis grupėmis; todėl ragina Tarybą ir Komisiją kruopščiai įvertinti, išnagrinėti ir plėtoti galimybes sukurti nuolatines pajėgas, kurios būtų nuolat dislokuotos ir kartu dalyvaautų pratybose; mano, kad naujos greitojo dislokavimo pajėgos turėtų būti plačių užmojų kovinių grupių reformos rezultatas arba turėtų visiškai pakeisti kovines grupes, kad būtų išvengta tolesnio pajėgumų dubliavimo ES BSGP; pritaria Komisijos pirmininkės pavaduotojo ir Sąjungos vyriausiojo įgaliotinio užmojams dėl ES karinių priemonių, ypač dėl *ad hoc* priemonių, patvarumo; ragina Tarybą ir EIVT ištirti, kaip geriausiai organizuoti ES kovinių grupių ar naujų greitojo dislokavimo pajėgų dislokavimą, ES sutarties 44 straipsnio įgyvendinimą ir vis dar nepanaudotą PESCO operatyvinį komponentą; tikisi, kad suderinus šiuos elementus ES ir jos valstybės narės galės greitai ir veiksmingai karinėmis priemonėmis reaguoti į krizes kaimyninėse šalyse ir vykdyti ES sutarties 43 straipsnio 1 dalyje nustatytus uždavinius, taip pat žinomus kaip Petersbergo uždaviniai;

37. pabrėžia, jog svarbu laiku gauti tikslus žvalgybinius duomenis, paremiančius sprendimų priėmimą, užtikrinti misijų ir operacijų saugumą bei geriau kovoti su į jas nukreiptomis įtakos bei dezinformacijos kampanijomis; ragina EIVT suformuoti žvalgybos pajėgumus operacijų vietose, sukuriant visų BSGP misijų ir operacijų žvalgybos padalinius, kurie tikroju laiku teiktų ES žvalgybos ir situacijų centrui (ES INTCEN), EUMS ir Civilinių operacijų planavimo ir vykdymo centrui (CPCC) informaciją sprendimams priimti; apskritai pabrėžia, kad ES INTCEN ir EUMS žvalgybos direktorato (EUMS INT) darbas priklauso nuo valstybių narių noro dalytis informacija, ir ragina padidinti ES INTCEN finansinius ir techninius išteklius; pritaria Komisijos pirmininkės 2021 m. pranešimo apie Sąjungos padėčių analizei ir pareiškimui, kad ES turi gerinti bendradarbiavimą žvalgybos srityje; pabrėžia informuotumo apie padėčių ir nacionalinių žvalgybos tarnybų veiklos koordinavimo svarbą ir palankiai vertina Komisijos pirmininkės raginimą įsteigti bendrą ES informuotumo apie padėčių centrą, kuris būtų labai svarbi priemonė siekiant pagerinti strateginį prognozavimą ir ES strateginį savarankiškumą;

38. teigiamai vertina tai, kad 2020 m. sukurta Europos taikos priemonė; primena, kad Europos taikos priemonė suteiks Sąjungai galimybę greičiau ir veiksmingiau reaguoti į esamus saugumo iššūkius, todėl ragina skubiai praktiškai ją įgyvendinti; pabrėžia, kad atitinkamose veiksmų vietose privaloma aprūpinti reikalinga įranga, įskaitant mirtiną įrangą, kai to reikia ir kai tai yra būtina, ir organizuoti būtinus mokymus, atsižvelgiant į priemonės geografiniu požiūriu subalansuotą pobūdį, visiškai laikantis aštuonių Bendrosios pozicijos 944 kriterijų, žmogaus teisių ir humanitarinės teisės, ir taikant išsamius *ex ante* rizikos vertinimus, nuolatine stebėseną ES lygmeniu dėl karinių technologijų teikimo trečiųjų šalių subjektams ir veiksmingas skaidrumo nuostatas; pabrėžia, kad EIVT turi atidžiai stebėti ir užtikrinti mūsų partneriams pagal Europos taikos priemonę pateiktos medžiagos atsekamumą ir tinkamą naudojimą, atsižvelgiant į Europos taikos priemonės 360 laipsnių metodą; atkreipia dėmesį į tai, kad Europos taikos priemonė naudojama ne tik siekiant tiekti įrangą partneriams, bet ir kaip BSGP karinių operacijų bendrųjų išlaidų finansavimo galimybė, kuri turėtų būti panaudota reikiamu mastu; išpareigoja užtikrinti BSGP misijų ir operacijų, Sąjungos finansinės priemonės – Kaimynystės, vystomojo ir

2022 m. vasario 17 d., ketvirtadienis

tarptautinio bendradarbiavimo priemonės „Globali Europa“ – ir Europos taikos priemonės nuoseklumą ir papildomumą; dar kartą ragina EIVT sukurti naują administracinę padalinį, kuris administruotų šią naują priemonę; pabrėžia, kad naudojant Strateginį kelrodį reikia parengti aiškią viziją, kaip valstybės narės nori pasinaudoti Europos taikos priemone trumpuoju, vidutinės trukmės ir ilguoju laikotarpiu;

39. palankiai vertina 2020 m. lapkričio mėn. EIVT Klimato kaitos ir gynybos veiksnių gaires, kuriose nustatomi konkretūs veiksmai, kuriais sprendžiama vis didesnė klimato ir saugumo sąsajos problema; pabrėžia, kad vis dažniau įvyksta stichinės ar žmogaus sukeltos nelaimės vis dažniau kyla pasaulinės pandemijos, kurios kaip ir kibernetinės ir hibridinės grėsmės prisideda prie esamų saugumo problemų, todėl reikalingi papildomi išteklių; ragina Sąjungą ir valstybes nares plėtoti savo gebėjimus siekiant spręsti šiuos naujus uždavinius; pabrėžia, kad sprendžiant šiuos naujus saugumo uždavinius išteklių neturėtų būti nukreipiami nuo tradicinių, įprastinių gynybos ir saugumo pajėgumų;

40. mano, kad migracijos srautų per rytinę ES išorės sieną naudojimas kartu su dezinformacijos kampanijomis yra mišrus hibridinis karas, kuriuo siekiama įbauginti ir destabilizuoti ES; ragina Sąjungą parengti atitinkamas teisėkūros priemones, kuriomis užtikrinami būtini apsaugos mechanizmai, kad būtų galima veiksmingai reaguoti ir atsiliiepti į trečiųjų šalių vykdomą migracijos naudojimą politiniais tikslais, užtikrinti veiksmingą ES išorės sienų apsaugą ir žmogaus teisių ir žmogaus orumo apsaugą, taip pat priimti priemones, kuriomis siekiama užkirsti kelią neteisėtam sienos kirtimui; pakartoja, kad solidarizuojasi su Latvija, Lietuva ir Lenkija, kurios kovoja su A. Lukašenkos režimo migracijos, kaip ginklo, naudojimu siekiant destabilizuoti padėtį ES;

Atsparesnė Sąjunga: užtikrinti patekimą į ginčytinas strategines teritorijas ir stiprinti valstybių narių tarpusavio pagalbą ir saugumą

Ginti judėjimo laisvę jūroje

41. pabrėžia, kad esant dabartinei geopolitinei įtampai jūrų srityje Sąjunga turi ginti visuotines vertybes ir principus, JT chartiją, tarptautinę teisę, pvz., Jungtinių Tautų jūrų teisės konvenciją (UNCLOS), daugiašališkumą, tarptautinį bendradarbiavimą ir siekti užtikrinti laivybos laisvę, jūrų ryšių linijų ir jūrų infrastruktūros saugumą; primena, kad Sąjungos jūrų interesai yra glaudžiai susiję su jos piliečių gerove, klestėjimu ir saugumu ir kad apie 90 proc. Sąjungos išorės prekybos ir 40 proc. jos vidaus prekybos vyksta jūra; pabrėžia su atsparumu susijusią Europos Sąjungos kompetenciją ir įgaliojimus, visų pirma, normatyvinės galios srityje;

42. pakartoja, jog būtina stiprinti Sąjungos kaip jūros saugumą tarptautiniu lygmeniu užtikrinančios institucijos vaidmenį; ragina Sąjungą pasitelkti savo BSGP karinio jūrų laivyno operacijas ir jas plėtoti siekiant sukurti tvirtą pagrindą tolesniam pastovesniam ir tarptautiniam operatyviam bendradarbiavimui; ragina apsvaistyti galimybę reguliariai rengti karinio jūrų laivyno pratybas, kurios sąveikumo didinimo tikslais, kai įmanoma, turėtų apimti pilotuojamą ir nepilotuojamą turtą; mano, kad Sąjungai labai svarbu išlaikyti stabilią ir saugią aplinką ją supančiose jūrose; susirūpinęs pastebi, jog suderintoje metinėje peržiūroje gynybos srityje (CARD) buvo pripažinta, kad jūrų vadovavimo ir kontrolės, žvalgybos, stebėjimo ir išžvalgymo pajėgumų srityse esama esminių trūkumų; palankiai vertina šešis PESCO projektus, kuriuose daugiausia dėmesio skiriama jūrinių pajėgumų plėtojimui, taip pat bendras karinio laivyno pajėgumų plėtojimo programas; pabrėžia, jog reikia, kad ES ir NATO glaudžiai bendradarbiautų siekdamas laikytis bendro veiksmingo požiūrio į grėsmes jūrų saugumui, pvz., tarpvalstybinį ir organizuotą nusikalstamumą, įskaitant organizuoto nusikalstamumo tinklus, kurie dalyvauja vykdamas prekybą žmonėmis, ginklais ir narkotikais, kontrabandą ir piratavimą jūroje;

43. šiuo požiūriu teigiamai vertina tai, kad pradėta įgyvendinti koordinuoto jūrinio buvimo koncepcija (CMP) ir bandomasis projektas Gvinėjos įlankoje; ragina, kad ši koncepcija, pagrįsta poreikių analize, į kurią būtų įtraukta galimybė prisidėti prie įtampos regione mažinimo, būtų taikoma ir kitose svarbiose srityse, visų pirma, Indijos ir Ramiojo vandenynų regione, siekiant užtikrinti ir apsaugoti Europos tarptautinę poziciją ir vertybes; prašo šią koncepciją ir susijusias vykdomas misijas įvertinti ir aptarti Parlamente; taip pat prašo Komisijos kitame atnaujintame komunikate dėl tarptautinio vandenynų valdymo, kurį planuojama parengti 2022 m., išskirtinį dėmesį skirti saugumo ir gynybos klausimams; ragina jūrines valstybes nares padidinti savo karinio laivyno pajėgumus siekiant įveikti asimetrines ir įprastas grėsmes jūrų saugumui, laivybos laisvei ir ES mėlynajai ekonomikai; ragina ES iki 2022 m. atnaujinti ES jūrų saugumo strategiją; teigiamai vertina tai, kad 2020 m. pradžioje buvo pradėta įgyvendinti Europos jūrų stebėjimo misija Hormūzo sąsiauryje (EMASOH), ir palaiko dvejopą jos tikslą – užtikrinti saugią aplinką laivybai ir sumažinti dabartinę įtampą regione; palankiai vertina

2022 m. vasario 17 d., ketvirtadienis

„visuotinę ir koordinuojamą“ EUNAVFOR ATALANTA, EUTM Somalia ir EUCAP Somalia misijų strateginę peržiūrą ir jų pratęsimą, siekiant aprėpti visus saugumo aspektus;

Kovoti su hibridinėmis grėsmėmis

44. smerkia piktavališkus veiksmus prieš valstybes nares, pvz., hibridinius išpuolius, kuriais migracija naudojama kaip ginklu; ragina Sąjungą ir valstybes nares gerinti savo gebėjimus nustatyti hibridines grėsmes; primygtinai reikalauja Sąjungos ir valstybių narių ryžtingai ir koordinuotai reaguoti į bet kokius naujus piktavališkus, neteisėtus ir destabilizuojančius veiksmus kibernetinėje erdvėje, visapusiškai panaudojant ES turimas priemones ir koordinuojant veiksmus su savo partneriais; ragina valstybes nares padidinti nacionalinius kibernetinės gynybos pajėgumus; ragina Sąjungą dėti pastangas parengti teisinę priemonę, skirtą reagavimui į hibridines grėsmes, ir sukurti visapusiškus kibernetinius pajėgumus, apimančius tinklų saugumo užtikrinimą, informacijos perdavimą ir dalijimąsi ja, mokymus ir pratybas, taip pat įgyvendinti PESCO projektus ir tinkamai panaudoti ES kibernetinės diplomatijos priemonių rinkinį; prašo skubiai persvarstyti kibernetinės gynybos politikos sistemą siekiant padidinti Sąjungos ir valstybių narių prevencijos, priskyrimo ir reagavimo pajėgumus, gerinant jų padėtį, informuotumą apie padėtį, priemones ir procedūras; pabrėžia, kad visos ES institucijos ir ES valstybės narės turi bendradarbiauti visais lygmenimis, kad parengtų kibernetinio saugumo strategiją, kurios pagrindinis tikslas turėtų būti tolesnis atsparumo stiprinimas ir ne tik bendrų, bet ir geresnių nacionalinių, tvirtų civilinės ir karinės srities kibernetinių pajėgumų bei bendradarbiavimo plėtojimas, kad būtų galima reaguoti į ilgalaikius saugumo iššūkius; todėl palankiai vertina 2021 m. pranešimą apie Sąjungos padėtį, kuriame buvo pranešta apie Europos kibernetinės gynybos politiką; palankiai vertina intensyvesnį valstybių narių bendradarbiavimą kibernetinės gynybos srityje pagal PESCO sistemą, įskaitant greitojo reagavimo būrius; primena, kad sėkmingas ES misijų ir veiklos įgyvendinimas vis labiau priklauso nuo nepertraukiamos prieigos prie saugios kibernetinės erdvės, todėl reikia tvirtų ir atsparių kibernetinės veiklos pajėgumų, taip pat būtina tinkamai reaguoti į išpuolius prieš karinę infrastruktūrą, misijas ir operacijas; pripažįsta, kad kibernetinė gynyba tam tikru mastu yra veiksmingesnė, jei ji apima ir tam tikrus puolamuosius būdus ir priemones, jei jų naudojimas atitinka tarptautinę teisę; todėl reiškia susirūpinimą dėl ES ir jos valstybių narių priklausomybės nuo užsienio priemonių, siekiant užtikrinti jų kibernetinį saugumą; pabrėžia, kad Europos viešuosiuose ir privačiuose subjektuose reikia skatinti kibernetinio saugumo kultūrą, be kita ko, parengiant specialius kursus ir mokymo programą; atkreipia dėmesį į svarbų mokymų darbą, kurį kibernetinės gynybos srityje vykdo Europos saugumo ir gynybos koledžas (ESDC), ir šiuo atžvilgiu palankiai vertina Švietimo, mokymo, vertinimo ir pratybų kibernetinėje srityje platformos (ETEE) sukūrimą; pabrėžia, jog Europos saugumo ir gynybos koledžas turėtų pasinaudoti struktūriniu Sąjungos finansavimu, kad galėtų padidinti savo indėlį stiprinant ES kibernetinės gynybos įgūdžius, visų pirma, atsižvelgiant į padidėjusį aukščiausio lygmens kibernetinių ekspertų poreikį; pripažįsta didėjančią kibernetinių ir automatizuotų žvalgybos pajėgumų svarbą; pabrėžia, kad jie kelia grėsmę visoms valstybėms narėms ir ES institucijoms; primygtinai ragina visas ES institucijas ir valstybes nares ir toliau tobulinti savo kibernetines ir automatizuotas technologijas, taip pat ragina bendradarbiauti šių technologijų pažangos srityje; rekomenduoja išnagrinėti galimybes skatinti mūsų partnerių kibernetinių pajėgumų stiprinimą, pvz., pratęsti ES mokymo misijų įgaliojimus, kad jos taip pat apimtų kibernetinės gynybos aspektus, arba pradėti civilines kibernetines misijas; palankiai vertina tai, kad Rusijos, Kinijos ir Šiaurės Korėjos kibernetinių išpuolių vykdytojams, įskaitant „WannaCry“, „NotPetya“ ir operaciją „Cloud Hopper“, skirtos sankcijos;

45. ragina EIVT sukurti ES priemonių rinkinį, atitinkantį Europos demokratijos veiksmų planą, kuriuo būtų siekiama ne tik sutelkti dėmesį į valstybių narių ir suinteresuotųjų subjektų atsparumo dezinformacijai didinimą, bet ir nustatyti privalomus reikalavimus socialinėms platformoms ir sudaryti sąlygas piliečiams priimti informacija pagrįstus sprendimus, taip pat pagerinti ES gebėjimą stiprinti kovą su dezinformacija ir tyčiniu piktavališku elgesiu, siekiant nustatyti jų požymius, atgrasyti nuo jų, su jais kovoti ir už juos bausti;

46. atsižvelgdamas į šios grėsmės kitimą ir mūsų institucijų poreikį prisitaikyti, tvirtina, kad ES institucijos, įskaitant Parlamentą, turėtų įgyvendinti savo vidaus pajėgumų stiprinimo priemones; atkreipia dėmesį į Europos institucijų, įstaigų ir agentūrų kompiuterinių incidentų tyrimo tarnybos (CERT-EU) vykdomo tarpinstitucinio koordinavimo svarbą; primygtinai ragina ES institucijas, visų pirma, Komisiją, suteikti CERT-EU stiprinimui reikalingus žmogiškuosius išteklius; atitinkamai ragina Komisijos pirmininkės pavaduotoją ir Sąjungos vyriausiąją įgaliotinį ir (arba) valstybes nares padidinti finansinius ir žmogiškuosius išteklius, siekiant stiprinti ES pajėgumą apsiginti nuo kibernetinių išpuolių;

47. ragina stiprinti valstybių narių savitarpio operatyvinę pagalbą; pabrėžia, kad svarbu vykdyti papildomas pratybas, grindžiamas krizių valdymo scenarijais; primygtinai skatina valstybes nares, baigus rengti Strateginį kelrodį, pasiekti plataus užmojo bendrą sutarimą dėl ES sutarties 42 straipsnio 7 dalies ir SESV 222 straipsnio, be kita ko, dėl SESV 222 straipsnio ir ES sutarties 42 straipsnio 7 dalies taikymo pagal hipotetinį kibernetinio išpuolio scenarijų; atitinkamai pabrėžia, kad niekada nebuvo aiškiai apibrėžtos ES sutarties 42 straipsnio 7 dalies taikymo sąlygos ir reikiamos pagalbos teikimo sąlygos, ir ragina šią priemonę įgyvendinti operatyviau;

2022 m. vasario 17 d., ketvirtadienis

Išsaugoti Sąjungos suverenumą kosmoso ir oro srityse

48. ragina Sąjungą parengti kosmoso gynybos strategiją siekiant visada išsaugoti savarankišką ir nenutrūkstamą ES ir jos valstybių narių prieigą prie kosminių išteklių; primygtinai tvirtina, kad reikia skatinti bendros Europos strateginės saugumo ir gynybos kosmoso srityje kultūros formavimąsi, sumažinti strateginę priklausomybę ir pagerinti Europos kosmoso programų veiklos valdymą, galiausiai siekiant strateginio savarankiškumo visose kitose srityse; remia iniciatyvas, kuriomis siekiama stiprinti ES kosmoso politiką, įskaitant plataus užmojo naują ES kosmoso programą, kuria turi būti siekiama apsaugoti dabartinį ir ankstesnį Europos kosmoso turta; ragina Sąjungą gerinti informuotumą apie padėtį ir geožvalgybos paramą stiprinant savo pajėgumą atlikti ekspertizes (panaudojant Europos Sąjungos palydovų centrą (SATCEN), taip pat valstybių narių pajėgumą atlikti ekspertizes, taip siekiant užtikrinti BSGP sąsają su ES kosmoso programa (panaudojant sistemą GALILEO), visų pirma, teikiant paslaugas valstybinėms institucijoms ir įgyvendinant programą „Copernicus“, pasinaudoti investavimo galimybėmis (be kita ko, per programą „Europos horizontas“ ir Europos gynybos fondą) bei išsiaiškinti kitą galimą kosmoso ir gynybos sinergiją (įskaitant pajėgumus); pabrėžia, kad Sąjungai svarbu turėti savarankišką prieigą prie kosmoso ir savo paleidimo įrenginių; ragina Sąjungą imtis lyderio vaidmens stiprinant tarptautinę kosmoso teisę – sritį, kurioje kyla vis daugiau sunkumų; ragina ES ir jos valstybes nares aktyviai skatinti tarptautines iniciatyvas, susijusias su nusiginklavimu kosmose;

49. įspėja, kad kosminė erdvė greitai gali tapti karine erdve, jei nebus imtasi tinkamų tarptautinių teisinių priemonių; primygtinai ragina Sąjungą imtis vadovaujamo vaidmens stiprinant tarptautinę kosmoso teisę – sritį, kurioje kyla vis daugiau sunkumų, siekti užkirsti kelią kosmoso ginklavimui siekiant sukurti visapusišką tarptautinę teisinę priemonę, ir šioje srityje skatinti aljansų kūrimą, tarptautinį bendradarbiavimą ir daugiašalius sprendimus;

50. palankiai vertina pasiūlymą dėl naujo Europos saugaus junglumo projekto, į kurį įtraukti kvantinio ryšio palydovai; ragina greitai įgyvendinti šį projektą siekiant pagerinti telekomunikacijų saugumo lygį Sąjungoje; pabrėžia, kad auga kibernetinių ir fizinių išpuolių prieš ES ir valstybių narių palydovus rizika; pabrėžia, kad būtina vykdyti šių išpuolių prevenciją ir numatyti gynybos nuo jų mechanizmus;

51. yra susirūpinęs dėl didėjančio kosminių šiukšlių kiekio, ypač žemojoje Žemės orbitoje, dėl kurių kyla pavojus mūsų palydovams ir daugeliui mikropalydovų; pabrėžia, kad kuriant naujas palydovų megakonsteliacijas dar labiau didinama susidūrimo rizika; palankiai vertina šiuo metu atliekamą darbą plėtojant Europos kosmoso eismo valdymo politiką ir ragina intensyviai derybas, kad būtų galima rasti atitinkamus tarptautinius sprendimus; mano, kad konkrečiai įgyvendinus tokią politiką turėtų būti patobulinti kosmoso šiukšlių stebėjimo pajėgumai; siūlo pavesti SATCEN išanalizuoti ir parengti ataskaitą dėl ES ir valstybių narių palydovų saugumo ir (arba) pažeidžiamumo kosminių šiukšlių, kibernetinių išpuolių ir tiesioginių raketų išpuolių atžvilgiu;

52. atkreipia dėmesį į tai, kad ES SATCEN vykdo svarbų darbą; apgailestauja, kad SATCEN misijų finansavimui negalima skirti ilgalaikių ESE biudžeto programų lėšų, ir pabrėžia, kad ES SATCEN turėtų turėti galimybių pasinaudoti struktūrinių Sąjungos fondų lėšomis, kad galėtų išlaikyti savo indėlį vykdamas Sąjungos veiksmus, ypač siekiant teikti didelės raiškos palydovų teikiamus atvaizdus, kurie padėtų vykdamas BSGP misijas ir operacijas; mano, kad Europos taikos priemonės darbo programoje reikėtų atsižvelgti į SATCEN technologinės plėtros poreikius; siūlo PESCO sistemoje sukurti geoerdvinių duomenų analizės bendruomenę; mano, kad tokiomis aplinkybėmis SATCEN turi atlikti svarbų vaidmenį; siūlo Parlamentui ir SATCEN pasirašyti susitarimą, pagal kurį Parlamentui būtų suteikta prieiga prie šio centro vaizdų ir analizės paslaugų, kurios, jo nuomone, yra naudingos informacijai ir jo pozicijoms formuoti bei sprendimams priimti, visapusiškai laikantis SATCEN konfidencialumo ir saugumo procedūrų;

53. reikalauja išlaikyti oro eismo laisvę; ragina Sąjungą apsaugoti nuo grėsmių civilinei aviacijai arba jos oro erdvės pažeidimų ir stiprinti tarptautinės aviacijos saugą bendradarbiaujant su NATO oro policijos misija ir ES partneriais; ragina Komisijos pirmininkės pavaduotoją ir Sąjungos vyriausiąjį įgaliotinį užsienio reikalams ir saugumo politikai įvertinti galimybę išplėsti koordinuoto buvimo jūroje koncepciją ir taikyti ją ir oro aplinkai;

Strateginės infrastruktūros apsauga

54. atkreipia dėmesį į naujas grėsmes Europai, įskaitant ekonominę prievartą, dezinformacijos kampanijas, kišimąsi į rinkimus ir intelektinės nuosavybės vagystes; pažymi, kad dėl šių grėsmių paprastai netaikomas Šiaurės Atlanto sutarties 5 straipsnis arba ES sutarties 42 straipsnio 7 dalis, tačiau atsakas į tokias grėsmes turėtų būti užtikrinamas; ragina užtikrinti geresnę Europos koordinavimą siekiant įvertinti, išanalizuoti ir užkirsti kelią tolesniems hibridiniams išpuoliams iš kai kurių

2022 m. vasario 17 d., ketvirtadienis

tarptautinių subjektų; ragina užtikrinti esamų Sąjungos priemonių veiksmingumą, kad jomis būtų labiau prisidedama prie hibridinių grėsmių prevencijos ir kovos su jomis bei ypatingos svarbos infrastruktūros objektų apsaugos, taip pat mūsų demokratiškos institucijų veikimo bei mūsų tiekimo grandinių apsaugos, sykiu atsižvelgiant į dabartinę struktūrą ir naują galimybę taikyti kolektyvines kovos priemones, priklausančias didesniai mišriai priemonių rinkiniui; pabrėžia, kad ES institucijos, agentūros ir kitos įstaigos turi skubiai plėtoti savo strateginės komunikacijos pajėgumus, apsirūpinti saugiomis ryšių sistemomis ir greitojo reagavimo į išpuolius pajėgumais ir labai padidinti savo atsparumą;

55. ragina Sąjungą pasinaudoti patirtimi, įgyta pratybose, grindžiamose scenarijais pagal ES sutarties 42 straipsnio 7 dalį, ir parengti lankstų ir neprivalomą veiksmų planą, skirtą šių nuostatų taikymui, siekiant padidinti valstybių narių savitarpio pagalbą ir solidarumą;

56. pabrėžia, kad optiniai skaiduliniai kabeliai yra mūsų skaitmeninės ekonomikos pagrindas visame interneto pasaulyje, per kurį pereina 97 proc. viso interneto srauto; pabrėžia, kad nors šie kabeliai yra pagrindinis ir būtinas ES ypatingos svarbos infrastruktūros elementas, todėl yra ypač svarbūs geopolitikos požiūriu, jie neseniai buvo tapę užsienio valstybių šnipinėjimo operacijų objektu; mano, kad ES pirmenybę turėtų teikti šių kabelių saugumui ir apsaugai; ragina ES parengti ES optinių skaidulinių kabelių saugumo programą, įskaitant mokslinius tyrimus, koordinavimą, politikos plėtojimą, pranešimą apie incidentus, tyrimą, stebėjimą ir pakrančių apsaugos mokymą; atkreipia dėmesį į tai, kad mūsų šiuolaikinė ekonomika, ypač gynybos ir saugumo pramonė, iš esmės yra labai priklausoma nuo puslaidininkių; atitinkamai palankiai vertina Komisijos pirmininkės pranešimą, kuriuo puslaidininkių trūkumo problemą stiprinant tyrimus, projektavimą ir gamybą ES siekiama spręsti per Europos lustų aktą; šiomis aplinkybėmis atkreipia ypatingą dėmesį į Europos gynybos ir saugumo pramonės vaidmenį ES, nes ji suteikia priemonių, padedančių užtikrinti ES piliečių saugumą ir darnią ekonomikos plėtrą Sąjungoje; palankiai vertina ES pastangas siekiant šių tikslų ir kuriant Europos žaliavų aljansą (ERMA);

Civilinių ir karinių pajėgumų plėtojimas, procesų ir vystymosi gerinimas ir jų nuoseklumo užtikrinimas

57. pažymi, kad pandemija atskleidė mūsų pažeidžiamumą, silpnumą ir kylančius iššūkius; pažymi, kad ES neturėjo visapusiškų pajėgumų ir gebėjimų užtikrinti saugią ir koordinuotą savo piliečių evakuaciją iš Afganistano chaotiškos karinės evakuacijos, vykusios Kabulo tarptautiniame oro uoste; todėl ragina atlikti išsamų vertinimą; ragina siekti politinio noro taip pat imtis skubių, veiksmingų ir aiškių veiksmų ekstremaliųjų situacijų ir krizių metu ir sumažinti Europos strateginę priklausomybę, įskaitant atvejus, kai tokios situacijos ir krizės daro poveikį Europos pajėgumui imtis karinių veiksmų; primena tikslą stiprinti Europos Sąjungos strateginį savarankiškumą, kad ji galėtų būti patikima strateginė partnerė, reikalaujanti ir pajėgi ginti savo interesus ir vertybes; palankiai vertina atitinkamus Komisijos darbą ir iniciatyvas ir EIVT veiklą;

58. palankiai vertina pažangą, padarytą siekiant parengti naujus Europos karinius pajėgumus, susijusius su Europos gynybos pramonės plėtros programa (EGPPP) ir gynybos srities mokslinių tyrimų parengiamaisiais veiksmais (PADR) stiprinant Europos gynybos pramoninę ir technologinę bazę (EGTPB), kuri yra esminis aspektas siekiant strateginio savarankiškumo; pabrėžia, kad svarbu užtikrinti stiprią, konkurencingą ir novatorišką EGPTB, sykiu ir ES gynybos įrangos rinkos, kurioje visiškai laikomasi vidaus rinkos taisyklių, atsiradimą, taip pat ES bendrąją poziciją dėl ginklų eksporto; ragina Komisiją iš šių priemonių pasimokyti plėtojant Europos gynybos fondą ir nustatyti veiklos rezultatų tikslą; teigiamai vertina priimtą Europos gynybos fondo reglamentą ir jame nustatytas aiškias taisykles; primena, kad gynybos srities moksliniai tyrimai yra labai jautrūs ir yra svarbūs strateginiu požiūriu tiek pramonės konkurencingumui, tiek ES strateginiam savarankiškumui; mano, kad, siekiant išsaugoti EGPTB konkurencingumą, būtina remti jos įmonių prieigą prie bankinio ir nebankinio finansavimo; pabrėžia, kad gynybos produkcija didele dalimi yra dvejopo pobūdžio ir būna naudinga civilinio gyvenimo sričiai; ragina Komisiją užtikrinti, kad ES ekologinis ženklas, sykiu skatinant pramonę labiau tausoti aplinką, išsaugotų Europos gynybos pramonės konkurencingumą, ypač atsižvelgiant į tai, kad jis atlieka svarbų vaidmenį užtikrinant ES strateginį savarankiškumą;

59. ragina sukurti veiksmingą valdymo sistemą, į kurią būtų įtraukti Komisija ir valstybės narės, kad būtų galima valstybinių ir pramonės lygmeniu užtikrinti valdymą; rekomenduoja Komisijai išnagrinėti galimybes biurokratinei naštai sumažinti, taip siekiant palengvinti įmonių, ypač mažųjų ir vidutinių įmonių (MVĮ), dalyvavimą Europos gynybos fondo projektuose; ragina tokiomis iniciatyvomis kaip, pvz., EGPPP, PESCO ir Europos gynybos fondas (EGF), lengvinti MVĮ

2022 m. vasario 17 d., ketvirtadienis

dalyvavimo sąlygas, skatinant pastangas, kuriomis remiama inkubacija ir kapitalo investavimas; rekomenduoja sukurti bendrą mechanizmą, skirtą pagal EGPPP ir EGF sistemą sukurtų pajėgumų išbandymui vietoje, siekiant palengvinti šių pajėgumų integravimą į nacionalines kariuomenes; palankiai vertina Viešųjų pirkimų gynybos srityje direktyvos (Direktyva 2009/81/EB) nuostatas, kuriomis siekiama gerinti bendradarbiavimu grįstus viešuosius pirkimus gynybos srityje, ir ragina valstybes nares visapusiškai išnaudoti plėtojimo pastangas, kurių buvo imtasi pagal EGF, taip pat užtikrinti, kad būtų pasiekta tinkamo lygio masto ekonomija;

60. įpareigoja Komisiją toliau stengtis kovoti su ES su gynyba susijusių produktų vidaus rinkos susiskaidymu, kuris vis dar sukelia nereikalingą dubliavimąsi ir didėjantį valstybių narių gynybos išlaidų neefektyvumą;

61. apgailestauja dėl to, kad sumažintos sumos, pagal DFP skiriamos EPF ir kariniam mobilumui, todėl reikalingas dar didesnis Sąjungos gynybos iniciatyvų (PESCO, CARD, EGF ir Europos infrastruktūros tinklų priemonė (EITP)) derėjimas; šiuo požiūriu pabrėžia Europos gynybos agentūros (EGA) vaidmenį; primena pirmosios suderintos metinės peržiūros gynybos srityje išvadas ir ypač tai, kad svarbu didinti Europos pajėgumų prioritetų nustatymo iniciatyvų ir nacionalinių planavimo procesų nuoseklumą, ypač ilguoju laikotarpiu, taip siekiant iš tikrųjų patenkinti ginkluotųjų pajėgų poreikius; ragina Tarybą ir Komisiją toliau integruoti CARD rekomendacijas į būsimas EGF darbo programas ir PESCO projektus, siekiant pagerinti šių priemonių suderinamumą; šiuo klausimu primena, kad valstybėms narėms tenka galutinė atsakomybė už ES pajėgumų suderinamumo užtikrinimą, visų pirma, CARD ataskaitoje nustatytoje srityse; taip pat primena, jog svarbu, kad valstybės narės įvairiais lygmenimis išsipareigotų išlaikyti investavimo į gynybą ritmą ir išnaudoti Europos gynybos fondo galimybes naujoms investicijoms paskatinti; pabrėžia, jog tinkamas finansinių išteklių, personalo ir išteklių lygis yra būtinas siekiant užtikrinti, kad Sąjunga būtų stipri ir pajėgi remti taiką bei saugumą savo teritorijoje ir pasaulyje; ragina padidinti EGF biudžetą po 2027 m.;

62. atkreipia dėmesį į tai, kad pradėjo veikti NATO besiformuojančių ir proveržio technologijų inovacijų fondas, dėl kurio susitarimą pasirašė 16 ES valstybių narių ir JK; atkreipia dėmesį į tai, kad šiame fonde sprendžiamos problemos, kurios taip pat numatytos EGF, todėl ragina visas dalyvaujančias ES valstybes nares užtikrinti EGF papildomumą, taip siekiant išvengti nereikalingo dubliavimo; šiomis aplinkybėmis pabrėžia, kad būtinas glaudus ES ir JK bendradarbiavimas sprendžiant saugumo ir gynybos klausimus;

63. ragina ES valstybes nares, kurios yra NATO sąjungininkės, stengtis užtikrinti, kad jų nacionalinių gynybos biudžetų suma sudarytų ne mažiau kaip 2 proc. jų BVP;

64. pabrėžia, kad PESCO ir EGF visų pirma yra Sąjungai ir valstybėms narėms skirtos priemonės; pabrėžia, kad PESCO ir EPF turi sudaryti sąlygas stiprinti valstybių narių bendradarbiavimą gynybos srityje, užtikrinant didelę pridėtinę Europos vertę; todėl primena tikslus stiprinti Sąjungos strateginį savarankiškumą, didinti Europos pajėgų veikimą ir gynybos sistemų sąveikumą, mažinti šių iniciatyvų pajėgumų struktūros ir Europos gynybos rinkos susiskaidymą, remti EGPTB konkurencingumą, stiprinti strateginį savarankiškumą, technologinį suverenumą, gerinti operatyvinius pajėgumus ir mažinti Europos gynybos rinkos susiskaidymą;

65. apgailestauja, kad vėluojama peržiūrėti sprendimą dėl PESCO valdymo; primena, kad būtina kurti finansines paskatas; primena, kad sprendimas dėl trečiųjų valstybių dalyvavimo pavieniuose PESCO projektuose turi būti priimamas dėl kiekvieno konkretaus atvejo, kai toks dalyvavimas atitinka Sąjungos strateginį interesą, ypač, kai kalbama apie techninių žinių arba papildomų pajėgumų teikimą, ir būtų tik griežtai papildomo pobūdžio ir vadovaujantis nustatytu ir veiksmingu abipusiškumo principu; prašo visapusiškai įtraukti jį į sprendimų dėl leidimo trečiosioms šalims dalyvauti visuose PESCO projektuose priėmimą; teigiamai vertina pirmuosius karinio mobilumo projekto etapus ir ragina skubiai įgyvendinti tolesnius; palankiai vertina Jungtinių Valstijų, Norvegijos ir Kanados dalyvavimą karinio mobilumo projekte; palankiai vertina dvišales partnerystes palaikant dialogą saugumo ir gynybos srityje, be kita ko, su Kanada ir Norvegija – dviem šalimis, kurios daug prisideda vykdant BSGP misijas bei operacijas;

66. pabrėžia, kad EGF turi skatinti plėsti ir stiprinti Europos pramonės sektorius ir Europos pramonės lyderius, taip pat daugiametėmis programomis, kuriomis logiškai įtraukiamas technologinių ir pajėgumų gairių kūrimas, didinti MVĮ konkurencingumą, taip siekiant užtikrinti būtiną nuspėjamumą, kuris yra neišvengiamas įgyvendinant sudėtingus ilgalaikius

2022 m. vasario 17 d., ketvirtadienis

projektus, ir pažymi, kad reikia pasinaudoti civilinių ir gynybos pajėgumų sinergija; todėl primygtinai tvirtina, kad reikia sukurti sąveiką su įvairių sričių Sąjungos politika, visų pirma, su programa „Europos horizontas“ ir Europos kosmoso programa, kad EGF išteklius būtų galima veiksmingai sutelkti kariniais klausimais siaurąja prasme; palankiai vertina Komisijos parengtą civilinės, gynybos ir kosmoso pramonės sinergijos veiksmų planą, kuriame skatinamos dvejopo naudojimo prekių inovacijos; ragina Sąjungą ir Komisiją visų sričių savo politikoje sistemingai atsižvelgti į EGPTB indėlį į strateginį Sąjungos savarankiškumą; taip pat ragina Komisiją pateikti būtent EGPTB skirtą specialią pramonės strategiją;

67. teigiamai vertina tai, kad atlikus PESCO strateginę peržiūrą sumažėjo projektų skaičius, projektai tapo tikslingesni ir sustiprėjo jo politinė stebėseną; primena valstybėms narėms, kad svarbu vykdyti išsipareigojimus šioje srityje, siekiant pagal numatytą tvarkaraštį, t. y. iki 2025 m., pasiekti visišką operatyvinių projektų veiksmingumą; todėl tikisi, kad kitos strateginės peržiūros metu taip pat bus atliktas išsamus vertinimas, po kurio bus pasiekti PESCO projekto rezultatai;

68. pritaria Komisijos pasiūlymui PVM neapmokestinti ES projektuojamų ir gaminamų gynybos įrenginių, nes tai yra tinkama priemonė norint suvienodinti pasaulinę praktiką ir paskatinti Europos strateginį savarankiškumą;

69. mano, kad Strateginio kelrodžio pajėgumų krepšelio tikslai turėtų būti šie:

- aiškiai apibrėžti Pajėgumų plėtojimo plano (PPP) peržiūros prioritetus ir vėlesnius pagrindinių tikslų ciklus (arba pagrindinių tikslų aukšto lygio darbo grupę),
- racionalizuoti pajėgumų planavimo ir plėtojimo procesus (PPP, ALG/ didelio poveikio pajėgumų tikslai (DPPT), PESCO, CARD) ir išlaikyti rezultatų suderinamumą su atitinkamais NATO procesais, visų pirma, su NATO gynybos planavimo procesu (NDPP),
- integruoti ES karinių pajėgumų plėtojimo procesus, gynybos planavimo procesus ir, pasitelkiant PESCO bei CARD, kuo geriau panaudoti ES gynybos iniciatyvas,
- sutelkti dėmesį į nedidelį skaičių projektų, kurie atitinka BSGP tikslus ir yra reikalingi siekiant užtikrinti ES lygmens užmojų, stiprinti valstybių narių pajėgumus, ir kurie yra veiksmingi ir teikia Europos pridėtinę vertę;

70. pabrėžia, kad skaitmeninis sektorius teikia galimybių ten, kur taip pat kyla didelių grėsmių patirti valstybinių ir nevalstybinių subjektų piktavališkus veiksmus, nukreiptus prieš saugumą ir demokratiją, nesilaikant ginkluotų konfliktų teisėje apibrėžtų ribų, ir kad šio sektoriaus ribos yra judrios; mano, kad būtina stengtis toliau užtikrinti ES piliečių prieigą prie šiuo metu ginčytino sektoriaus ir plėtoti ES piliečių saugumo ir solidarumo kultūrą, taip pat veiksmingas priemones šiam tikslui pasiekti; ragina ypatingą dėmesį skirti besiformuojančių technologijų poveikiui, taip siekiant užtikrinti, kad jos būtų taikomos ir naudojamos visoje Sąjungoje, sudaryti sąlygas moksliniams tyrimams ir inovacijoms ir stiprinti Sąjungos atsparumą bei atsižvelgti į poreikį kontroliuoti jų naudojimą, be to, ypatingą dėmesį reikia skirti:

- dirbtinio intelekto (DI) poveikio saugumo ir gynybos sričiai analizei, įskaitant piktavališką šio tipo technologijų panaudojimą ir tai, kaip valstybės narės naudoja DI kovodamos su šiomis grėsmėmis;
- siekiami atkreipti dėmesį į naujoviškos ir konkurencingos EGPTB svarbą (ji yra priemonė valstybių narių ir ES apibrėžtiems poreikiams patenkinti) bei nustatyti privalumus ir trūkumus;
- siekiami užtikrinti tiekimo grandinių saugumą (tiek ES, tiek už jos ribų), įskaitant žaliavas, ypatingos svarbos sudedamąsias dalis ir technologijas;
- siekiami pasinaudojant jungtimi su operatyviniais centrais tikruoju laiku keistis išpėjimais, informacija ir pranešimais apie grėsmes;

71. todėl ragina ES imtis vadovaujamo vaidmens pasaulio lygiu dedant pastangas sukurti išsamią dirbtiniu intelektu grindžiamą ginklų kūrimo ir naudojimo reglamentavimo sistemą; ragina Komisijos pirmininkės pavaduotoją ir Sąjungos vyriausiąjį įgaliotinį užsienio reikalams ir saugumo politikai, valstybės nares ir Europos Vadovų Tarybą priimti bendrą poziciją dėl autonominių ginklų sistemų, kuri užtikrintų prasmingą žmogaus vykdomą ginklų sistemų ypatingos svarbos funkcijų kontrolę; primygtinai tvirtina, kad būtina pradėti tarptautines derybas dėl teisiškai privalomos priemonės, kuria

2022 m. vasario 17 d., ketvirtadienis

būtų draudžiami visiškai autonominiai ginklai; remia darbą, susijusį su mirtinų autonominių ginklų sistemomis ir vykdomą pagal Konvenciją dėl tam tikrų įprastinių ginklų, kuri šiuo metu yra vienintelis tarptautinis forumas, kuriame aptariami šie klausimai;

72. palankiai vertina atnaujintą valstybių narių įsipareigojimą laikytis Bendrosios pozicijos, kuri iš dalies pakeista Tarybos sprendimu (BUSP) 2019/1560, ir pabrėžia, kad svarbu pagal joje nurodytus kriterijus kruopščiai vertinti eksporto licencijų paraiškas dėl karinių technologijų ir įrangos; atkreipia dėmesį į tai, kad Tarybos sprendimas (BUSP) 2019/1560 ir atitinkamos 2019 m. rugsėjo 16 d. išvados atspindi stiprėjantį valstybių narių suvokimą, kad būtinas didesnis nacionalinis ir visos ES skaidrumas bei konvergencija ginklų eksporto srityje; palankiai vertina pastangas didinti skaidrumą ir viešąją bei parlamentinę ginklų eksporto kontrolę; ragina dėti bendras pastangas siekiant pagerinti rizikos vertinimą, galutinių naudotojų patikras ir patikrinimus po išsiuntimo;

73. tvirtai laikosi nuomonės, kad, atsižvelgiant į vis didesnius ES užmojus gynybos srityje, reikia didesnės valstybių narių ginklų eksporto politikos konvergencijos ir nuoseklumo; ragina valstybes nares visapusiškai laikytis Bendrosios pozicijos 2008/944/BUSP, nustatančios bendrąsias taisykles, reglamentuojančias karinių technologijų ir įrangos eksporto kontrolę, kuri buvo iš dalies pakeista Tarybos sprendimu (BUSP) 2019/1560, ir griežtai įgyvendinti ketvirtą kriterijų dėl regioninio stabilumo; ragina nustatyti konsultavimosi mechanizmą, taikomą valstybėms narėms, siekiant įvertinti, kaip laikomasi Bendrosios pozicijos;

74. atkreipia dėmesį į bendras kai kurių valstybių narių pastangas ateityje sukurti esminius pajėgumus už ES sistemos ribų, visų pirma tai pasakytina apie būsimą kovinę oro sistemą (FCAS) ir pagrindinę antžeminę kovinę sistemą (MGCS); pažymi, kad šie projektai yra svarbūs apskritai stiprinant Europos karinius pajėgumus; atkreipia dėmesį į pirmosios koordinuotos metinės gynybos peržiūros (CARD) rezultatus, per ją nustatyta, kad pagrindinė bendradarbiavimo sritis yra pagrindinių kovinių tankų sistemų atnaujinimas ir įsigijimas; rekomenduoja atitinkamoms valstybėms narėms išsiaiškinti papildomas bendradarbiavimo ir finansavimo galimybes ES lygmeniu, ypač per EGF, siekiant visapusiškai pasinaudoti Europos gynybos pramonės įmonių inovacijų potencialu ir pasiekti didesnę masto ekonomijos lygmenį; esat tokioms aplinkybėmis mano, kad TEMPEST projektu, kuriam vadovauja Jungtinė Karalystė ir kuriame taip pat dalyvauja ES valstybės narės, be reikalo dubliuojama FCAS, todėl ragina abiejuose projektuose dalyvaujančias valstybes nares suderinti abu projektus siekiant masto ekonomijos, taip pat užtikrinti ES ir JK sąveiką; taigi, pabrėžia, kad būtinas glaudus ES ir JK bendradarbiavimas sprendžiant saugumo ir gynybos klausimus, stiprinant gynybos partnerystes ir remiant šalių partnerių savarankiškumą;

Partnerystės gynybos srityje stiprinimas ir šalių partnerių suverenumo rėmimas

Daugiašališkumo ginklų kontrolės srityje gynyba, nusiginklavimas ir ginklų neplatinimas

75. ragina remti ginklų kontrolės struktūros stiprinimą ir išsaugojimą Europoje, atsižvelgiant į laipsnišką jos silpnėjimą, kuriam įtakos turėjo Jungtinių Amerikos Valstijų ir Rusijos pasitraukimas iš atviros oro erdvės sutarties; ragina visais aspektais – visuotinumas, parama įgyvendinimui, politinė, institucinė ir finansinė parama – aktyviai remti ir stiprinti nusiginklavimo sistemas ir forumus; ragina Sąjungą per Cheminio ginklo uždraudimo organizaciją (OPCW) ypatingą dėmesį skirti cheminei, biologinei, radiologinei ir branduolinei (ChBRB) grėsmei, ypač daug dėmesio skiriant uždraudimo nuostatoms ir įsipareigojimams, nustatytiems pagal Konvenciją dėl cheminio ginklo uždraudimo, taip pat kovai su nebaudžiamumu;

76. teigiamai vertina tai, kad pratęsta naujoji Strateginės ginkluotės mažinimo sutartis (naujoji START sutartis), ir apgailestauja, kad nustojo galioti Vidutinio nuotolio branduolinių pajėgų sutartis (INF sutartis); atkreipia dėmesį į tai, kad platinamos viršgarsinės raketos; mano, kad Europos Sąjunga turėtų padėti užkirsti kelią tarptautinėms ginklavimosi viršgarsinėmis raketomis varžyboms; dar kartą patvirtina, kad visapusiškai remia ES ir jos valstybių narių įsipareigojimą laikytis Branduolinio ginklo neplatinimo sutarties, kuri yra branduolinio ginklo neplatinimo ir nusiginklavimo režimo pamatas; pakartoja savo raginimus per 10-ąją Branduolinio ginklo neplatinimo sutarties peržiūros konferenciją priimti konkrečias ir veiksmingas priemones; tvirtina, jog būtina užtikrinti, kad ES atliktų svarbų ir konstruktyvų vaidmenį plėtojant ir stiprinant visuotines taisyklėmis grindžiamas ginklų neplatinimo pastangas ir ginkluotės kontrolės bei nusiginklavimo struktūrą;

77. dar kartą reiškia nuolatinę paramą Bendram visapusiškam veiksnių planui (BVVP), kuris yra geriausia įmanoma priemonė patikinimams dėl neplatinimo iš Irano gauti; palankiai vertina tai, kad atnaujintos derybos, ir ragina visas šalis vėl pradėti visapusiškai laikytis reikalavimų; ragina Sąjungą užtikrinti, kad visos šalys laikytųsi įsipareigojimų pagal Cheminio

2022 m. vasario 17 d., ketvirtadienis

ginklo uždraudimo konvenciją (CWC) ir kovotų su nebaudžiamumu; ragina ES ir jos valstybes nares stengtis, kad būtų parengtas Biologinių ir toksinių ginklų konvencijos protokolas, kuriame būtų nustatyti patikrinimo mechanizmai;

Dialogo, partnerystės ir bendradarbiavimo saugumo ir gynybos srityje stiprinimas

78. pabrėžia, kad Sąjunga turėtų laikytis strateginio požiūrio į savo abipusiai naudingas partnerystes, kurios, be kita ko, grindžiamos bendromis vertybėmis ir principais, susijusiais su jos interesų gynimu ir siekiu užtikrinti strateginį savarankiškumą; pabrėžia, kad būtent Sąjunga yra suinteresuota veikti kartu su partneriais visapusiškai gerbiant sąjungininkus, įskaitant tai, kad strateginis savarankiškumas yra daugiašalės sistemos sudedamoji dalis;

79. ragina dar labiau sustiprinti bendradarbiavimą su tarptautinėmis organizacijomis, ypač su JT, be kita ko, tarp BSGP misijų ir taikos palaikymo operacijų, visų pirma, vykdant bendras operacijas; pabrėžia bendradarbiavimo su Europos saugumo ir bendradarbiavimo organizacija (ESBO) saugumo srityje svarbą;

80. pabrėžia, kad ES ir JAV transatlantinį bendradarbiavimą reikia stiprinti remiantis lygiaverte partneryste, pagrįsta bendromis vertybėmis ir tikslais, sykiu gerbiant kitos šalies savarankiškumą, interesus ir siekius; teigiamai vertina tai, kad pradėtas ES ir JAV strateginis dialogas saugumo ir gynybos klausimais, siekiant abiem pusėms naudingų ir subalansuotų transatlantinių santykių; ypač palankiai vertina vykstančius ir būsimus ES ir JAV dialogus dėl Kinijos, Rusijos ir Indijos ir Ramiojo vandenynų regiono; atkreipia dėmesį į šios partnerystės operatyvinį aspektą ir tai, jog svarbu užtikrinti, kad būtų išsaugotas Sąjungos strateginis savarankiškumas, ypač atsižvelgiant į Jungtinių Amerikos Valstijų teisės aktą dėl tarptautinio ginklų perdavimo (ITAR); teigiamai vertina tinkamai pasirinktą kovos su hibridinėmis grėsmėmis formatą; šiuo požiūriu pritaria trečiųjų valstybių dalyvavimui Europos gynybos agentūros (EGA) veikloje pagal administracinius susitarimus, jei bus numatytos vienodos teisiškai privalomos garantijos ir apsaugos priemonės, kuriomis bus apsaugoti Sąjungos ir jos valstybių narių gynybos ir saugumo interesai; apgailestauja, kad ES sąjungininkai mažai konsultavosi ir teikė informaciją pasitraukimo iš Afganistano ir trišalio saugumo pakto AUKUS klausimais; pabrėžia, jog tai dar kartą turėtų ES priminti, kad būtina skubiai pasirūpinti ES gynyba, siekiant užtikrinti ES gebėjimą tapti pasauline taikos kūrėja;

81. atkreipia dėmesį į tai, kad būtinas bendradarbiavimas su NATO, įtvirtintas Šiaurės Atlanto sutarties 42 straipsnio 2 dalyje, turi būti plėtojamas tinkamai atsižvelgiant į konkrečius NATO ir ES ypatumus ir vaidmenis, visapusiškai atsižvelgiant į abiejų organizacijų sprendimų priėmimo autonomiškumą; ragina stiprinti NATO, kuri remtųsi tvirtesne Europos Sąjunga (ES ramstis NATO sistemoje), ir norėtų, kad ES ir NATO partnerystė būtų plėtojama konkrečiais klausimais, visų pirma turint omenyje tai, kad grėsmės vis dažniau būna hibridinio pobūdžio, ir tai, kad vykstant taikos meto strateginėms varžyboms reikia atsižvelgti į tiesioginio karinio pobūdžio neturintį aspektą; pripažįsta, kad Europos žemyne kylant naujoms grėsmėms, pvz., dezinformacijai, intelektinės nuosavybės vagystėms, ekonominei prievartai arba kibernetiniam sabotavimui, Europos Sąjunga stiprina savo pajėgumus, kad galėtų užtikrinti saugumą; pabrėžia, kad atsižvelgiant į dabartinę strateginę padėtį reikalinga nedviprasmiška NATO parama ES strateginėms iniciatyvoms gynybos srityje, įskaitant pajėgumų sritį, sykiu paisant kiekvienos organizacijos prerogatyvų; primena, kad svarbu visapusiškai taikyti „Berlin Plus“ susitarimą ir leisti abiem organizacijoms keistis įslaptintais dokumentais; mano, kad paralelinis darbas, susijęs tiek su ES strateginiu kelrodžiu, tiek su numatomu NATO strateginės koncepcijos atnaujinimu, yra unikali galimybė nustatyti aiškius prioritetus ir aiškiai paskirstyti darbus, taip pat apibrėžti papildomą sąveiką siekiant stiprinti transatlantinius ryšius ir tolesnį ES ir NATO bendradarbiavimą; todėl ragina atsižvelgti į naują NATO strateginę koncepciją ir suderinti ją su ES strateginiu kelrodžiu; pripažįsta NATO, kaip valstybių narių, kurios taip pat yra NATO narės, kolektyvinio saugumo pagrindą; todėl susirūpinęs konstatuoja, kad gilūs ir nuolatiniai nuomonių skirtumai su viena iš NATO šalių, kuri nėra ES narė, trukdo abiejų organizacijų bendradarbiavimui ir valstybių narių solidarumui, ypač strateginėje Viduržemio jūros rytinės pakrantės teritorijoje; tikisi, kad bus priimta nauja ES ir NATO bendra deklaracija;

82. atkreipia dėmesį į galimą eksponentinį ekstremistų grėsmių padidėjimą pasitraukus NATO ir Talibanui perėmus valdžią Afganistane; ragina atidžiai išnagrinėti Afganistane įgytą patirtį ir parengti aktyvią strategiją šiame regione, taip siekiant sušvelninti Afganistano, kaip naujos saugios ekstremizmo ir terorizmo vystymosi terpės, poveikį; dar kartą patvirtina, kad reikia dėti visas pastangas siekiant užtikrinti afganų saugumą ir žmogaus teises ir apsaugoti juos nuo smurto, persekiojimo ir žudymų; pabrėžia, kad būtina tęsti, visų pirma, tų asmenų, kurie dirbo ES, evakuaciją; pažymi, jog

2022 m. vasario 17 d., ketvirtadienis

pasitraukimas iš Afganistano parodė tai, kad ES turi padidinti savo atsakomybę už pasaulinį saugumą ir reikšmingai prisidėti stiprinant savo pajėgumus ir gebėjimus;

83. ragina stiprinti santykius su Indijos ir Ramiojo vandenyno regiono demokratinėmis valstybėmis (konkrečiuose teminiuose sektoriuose – kibernetinio saugumo, hibridinio saugumo, jūrų transporto, ginklų kontrolės ir t. t. srityse) ir su Pietryčių Azijos valstybių asociacija (ASEAN) bei partneriais iš Lotynų Amerikos; atkreipia dėmesį į saugumo problemas Indijos ir Ramiojo vandenynų regione, kuris yra labai svarbus ES; vis labiau nerimauja dėl nuolatinio didėjančio Kinijos ginklavimosi ir karinės laikysenos, visų pirma, atsižvelgiant į pranešimą apie viršgarsinės raketos bandymą ir dažnėjančius Taivano oro gynybos identifikavimo zonos pažeidimus; ragina visas susijusias šalis nesutarimus spręsti taikiomis priemonėmis ir mažinti įtampą, tai pat susilaikyti nuo vienašališkų bandymų pakeisti *status quo*; ragina visas šalis laikytis tarptautinės teisės principų, visų pirma, UNCLOS; atkreipia dėmesį į didėjančią dezinformacijos, kurios šaltinis yra Indijos ir Ramiojo vandenynų regionas, įtaką ir kuri gali pakenkti ES veiklai šiame regione, todėl ragina Tarybą ir Komisiją spręsti šią problemą panašiai kaip dezinformacijos problema yra sprendžiama rytinėje ES dalyje; su dideliu nerimu atkreipia dėmesį į naujausią jėgos demonstravimą ir įtampos eskalavimą karštuosiuose taškuose, pvz., Pietų ir Rytų Kinijos jūroje ir Taivano sąsiauryje; pabrėžia, kad taika ir stabilumas Indijos ir Ramiojo vandenynų regione yra labai svarbūs ES ir jos valstybėms narėms; reiškia didelį susirūpinimą dėl Kinijos nuolatinių karinių manevrų Taivano sąsiauryje, įskaitant prieš Taivaną nukreiptus manevrus, be kita ko, vykdomus Taivano oro gynybos identifikavimo zonoje; ragina Kinijos Liaudies Respubliką nutraukti tokį karinį žvanginimą ginklais, kuris kelia didelę grėsmę taikai ir stabilumui visame Taivano sąsiauryje ir Indijos ir Ramiojo vandenynų regione; pakartoja, kad abiem pusėms reikia dialogo be prievartos ar destabilizuojančios taktikos; pažymi prieštaraujantis bet kokiems vienašališkiems veiksams, kurie gali pakenkti Taivano sąsiaurio *status quo*, ir pažymi, kad bet kokie santykiai abiejose sąsiaurio pusėse negali prieštarauti Taivano piliečių valiai; atkreipia dėmesį į tai, kad vis dažnesnis agresyvus Kinijos elgesys tam tikrų valstybių ir teritorijų atžvilgiu kelia nerimą; pabrėžia, kad ES turėtų įsipareigoti įvertinti galimas regioninio konflikto pasekmes ES saugumui, taip pat įvertinti tai, kaip ES turėtų reaguoti į prastėjančią saugumo padėtį Indijos ir Ramiojo vandenynų regione ir už jo ribų; palankiai vertina šiuo metu vykstančias diskusijas dėl Japonijos dalyvavimo EUTM Mali ir Mozambique ir dėl Indijos dalyvavimo Afrikos BSGP operacijose ir misijose;

84. palankiai vertina tai, kad Graikija ir Prancūzija pasirašė karinės ir gynybos srities strateginio bendradarbiavimo susitarimą, nes tai yra pirmasis žingsnis siekiant Europos strateginio savarankiškumo ir sukurti tikrą bei veikiančią Europos gynybos sąjungą; ragina stiprinti bendradarbiavimą su Viduržemio jūros regiono šalimis partnerėmis kovojant su ekstremizmu, terorizmu, neteisėta prekyba ginklais ir prekyba žmonėmis;

85. pabrėžia geopolitinę Sąjungos svarbą prisiimant atsakomybę už savo regiono stabilumą, saugumą ir klestėjimą ir užkertant kelią destabilizuojantiems procesams rytinėse, pietinėse ES kaimynėse ir Arktyje; pripažįsta didėjančią Šiaurės poliarinio rato politinę, ekonominę, ekologinę, saugumo ir strateginę vertę; primygtinai ragina valstybes nares toliau bendradarbiauti su Arkties taryba visais ES svarbos klausimais ir parengti išsamią šio regiono strategiją; atkreipia dėmesį į dėl besikeičiančios aplinkos ir didėjančio geopolitinio susidomėjimo regionu kylančius saugumo uždavinius Arktyje; pabrėžia, kad ES Arkties politiką reikia įtraukti į BSGP; pabrėžia, kad ES turi turėti aiškią viziją dėl savo vaidmens saugumo klausimais Arktyje ir užtikrinti gerą bendradarbiavimą su NATO; pabrėžia, kad Arktis turi išlikti taikaus bendradarbiavimo teritorija, ir išpėja dėl padidėjusio šio regiono militarizavimo;

86. pripažįsta, kad svarbu į politiką dėl rytinių kaimyninių šalių įtraukti BSGP; remia bendradarbiavimo kariniais ir saugumo klausimais su Rytų partnerystės šalimis stiprinimą, siekiant išlaikyti stabilumą prie Sąjungos sienų; dar kartą ragina užtikrinti aktyvesnę ES vaidmenį taikiai sprendžiant vykstančius konfliktus ir užkertant kelią bet kokiems būsimiems konfliktams regione; ragina Rytų partnerystės šalims teikti paramą ir įtraukti susidomėjusias Rytų partnerystės šalis įtraukti į Europos kovos su hibridinėmis grėsmėmis kompetencijos centro veiklą; ragina sukurti ES strateginės komunikacijos ir Rytų partnerystės bendradarbiavimo platformą, kuri padėtų spręsti klausimus, susijusius su kova su dezinformacija, taip siekiant stiprinti Rytų partnerystės šalių atsparumą;

87. pripažįsta Sakartvelo, Moldovos Respublikos ir Ukrainos indėlį vykdam BSGP misijas ir operacijas; remia glaudesnę gynybos ir saugumo srities bendradarbiavimą su šiais vertinamais partneriais;

2022 m. vasario 17 d., ketvirtadienis

88. pakartoja, kad griežtai smerkia agresyvų Rusijos elgesį Ukrainos atžvilgiu, ypač didelio masto karinių pajėgų telkimą prie Ukrainos sienų ir okupuotame Donbase, taip pat okupuotame Krymo pusiasalyje ir Baltarusijoje, nuolatinę finansinę ir karinę paramą ginkluotoms grupėms Donbase, neteisėtą Krymo Autonominės Respublikos ir Sevastopolio miesto okupaciją, Azovo jūros blokadą ir pasikartojančius kibernetinius ir kitus hibridinius išpuolius prieš Ukrainą; pabrėžia, kad Rusijos karinių pajėgų telkimas ir nuolatinis ugnies nutraukimo susitarimo pažeidinėjimas kelia grėsmę taikai, stabilumui ir saugumui Europoje; ragina Rusijos vyriausybę atitraukti savo pajėgas nuo Ukrainos sienų ir nustoti grasinti kaimyninėms šalims; primena, kad Normandijos formato ir Minsko I ir II susitarimai yra vienintelės diplomatinės iniciatyvos, kuriomis siekiama nutraukti Ukrainos ir Rusijos remiamų separatistų Donecke ir Luhanske karo veiksmus, ir ragina remti pastangas atnaujinti Normandijos formato derybas ir pasiekti apčiuopiamų rezultatų; palankiai vertina dideles pastangas palaikyti intensyvų ES, jos valstybių narių ir Jungtinių Amerikos Valstijų bei valstybių narių bendradarbiavimą šios padėties klausimu; ragina Ukrainai teikti didesnę ir patikimą karinę ir saugumo pagalbą, atsižvelgiant į jos poreikius, be kita ko, mobilizuojant Europos taikos priemonę; ragina valstybes nares padidinti savo dvišalę karinę ir saugumo pagalbą Ukrainai; atkreipia dėmesį į pirmąjį ES ir Ukrainos kibernetinio dialogo susitikimą ir ragina teikti didesnę ES kibernetinio saugumo pagalbą Ukrainai, jei to prireiktų; palankiai vertina tai, kad pradėtas ES ir Ukrainos dialogas kibernetinio saugumo klausimais, ir ragina pradėti panašiai bendradarbiauti su kitomis susidomėjusiomis Rytų partnerystės šalimis;

89. apgailestauja, kad JK ir ES dėl nerodomo Didžiosios Britanijos vyriausybės susidomėjimo neturi sukūrusios saugumo ir gynybos srities bendradarbiavimo partnerystės, nepaisant to, jog yra politinis pareiškimas, kuriame išdėstyta būsimų ES ir JK santykių sistema; pabrėžia, kad reikia sudaryti ES ir JK susitarimą dėl bendradarbiavimo užsienio politikos ir saugumo bendradarbiavimo srityje, siekiant sugebėti geriau spręsti bendras pasaulines saugumo problemas; ragina JK vyriausybę pradėti derybas siekiant užtikrinti tvirtą bendradarbiavimą užsienio politikos, saugumo, gynybos ir pajėgumų vystymo srityse; ragina glaudžiau bendradarbiauti ir kurti tvirtesnę partnerystę su atitinkamomis Afrikos organizacijomis, pvz., Afrikos Sąjunga, ECOWAS, Pietų Afrikos vystymosi komitetu (SADC), Sahelio penketuku, Panafrikos Parlamentu, skatinant didesnį parlamentinį vaidmenį Afrikoje; be to, ragina ES laikytis išpareigojimų, prisiimtų ketvirtajame ES ir Afrikos aukščiausiojo lygio susitikime, remti ekonominį ir politinį stabilumą ir toliau remti Afrikos nuolatinės parengties pajėgų pajėgumus; atsižvelgdamas į konfliktų regione ciklišumą pabrėžia, kad būtinas platesnis politinis bendradarbiavimas su vyriausybėmis, kurias remia ES, taip siekiant užtikrinti didesnį skaidrumą, kovoti su korupcija, ugdyti įtraukties ir bendradarbiavimo su piliečiais kultūrą, kad būtų galima pažaboti ginkluotų ir etninių konfliktų protrūkius Afrikoje;

90. ragina bendradarbiauti mokymo ir karinių gebėjimų stiprinimo klausimais su šalimis partnerėmis, kurias susilpnino konfliktai ar regioninės grėsmės arba kurios patyrė piktavališką užsienio šalių kišimąsi;

91. pripažįsta, kad padidėjo neteisėtų lėšų srautai į mokesčių rojus šalis ir rizika, nes jie kelia intensyvesnės militarizacijos, teroristinės veiklos finansavimo ir blogėjančio stabilumo visame pasaulyje riziką; ragina imtis aktyvesnių veiksmų pinigų plovimui pažaboti ir siekiant suteikti pajėgumų partneriams, ypač Afrikoje ir Lotynų Amerikoje, nustatant mechanizmus įtartiniams finansiniams sandoriams sustabdyti, įskaitant valdžios institucijų dalyvavimą mokesčių rojus šalyse;

Europos BSGP valdymo gerinimas

92. palankiai vertina tai, kad pradėjo veikti Gynybos pramonės ir kosmoso generalinis direktoratas (DEFIS GD); palankiai vertina pranešimą, kad 2022 m. pradžioje bus surengtas Europos aukščiausiojo lygio susitikimas gynybos klausimais, taip pat tai, kad Europos Vadovų Tarybos pirmininkas 2022 m. paskelbė Europos gynybos metais; tikisi, kad abi iniciatyvos suteiks naują postūmį tolesniam Europos gynybos sąjungos kūrimui; ragina piliečius, akademinį pasaulį, pilietinės visuomenės organizacijas ir privatųjį sektorių Konferencijoje dėl Europos ateities išreikšti savo lūkesčius dėl BSGP struktūros, taikos, gynybos, saugumo darbotvarkės, Strateginio kelrodžio ir ES vaidmens pasaulyje; ragina ES institucijas įgyvendinti šiuos lūkesčius ir paversti juos konkrečiais pasiūlymais ir veiksmis; pakartoja, kad svarbu tobulinti priemones, kuriomis gali naudotis pilietinė visuomenė, siekiant užtikrinti prasmingą jos dalyvavimą formuojant gynybos politiką ir ją prižiūrint; ragina Parlamente įsteigti visavertį Saugumo ir gynybos komitetą ir oficialiai įsteigti ES gynybos ministrų tarybą;

2022 m. vasario 17 d., ketvirtadienis

93. atkreipia dėmesį į Sąjungos vyriausiojo įgaliotinio užsienio reikalams ir saugumo politikai vaidmenį; ragina valstybes nares įvertinti sprendimų priėmimo proceso reformą, visų pirma ES sutarties 31 straipsnį, pagal kurį balsavimas kvalifikuota balsų dauguma būtų taikomas ir ES užsienio bei saugumo politikai su BSGP susijusiose srityse, ir išnagrinėti galimybę visapusiškai taikyti nuostatą dėl pereinimo ir pasinaudoti visomis straipsnių, kuriais siekiama didinti ES solidarumą ir savitarpio pagalbą krizės metu, aprėpties galimybėmis;

94. primena, kad su Parlamentu turėtų būti iš anksto konsultuojamasi dėl BSGP misijų planavimo, keitimo ir galimybės jas nutraukti ir jis turėtų būti tinkamai apie tai informuojamas; pabrėžia, kad reikia aktyvaus Europos Parlamento dalyvavimo vertinant BSGP misijas ir operacijas, siekiant padidinti jų skaidrumą, taip pat politinę ir viešąją paramą; mano, kad reikėtų tinkamai atsižvelgti į jo rekomendacijas; yra pasiryžęs atlikti visapusišką vaidmenį vykdamas Kaimynystės, vystomojo ir tarptautinio bendradarbiavimo priemonės „Globali Europa“, visų pirma jos taikos ir saugumo aspekto, priežiūrą, taip pat įgyvendinant EGF;

95. pabrėžia, kad būtina plėtoti glaudesnę bendradarbiavimą BSGP klausimais su nacionaliniais parlamentais, taip siekiant sustiprinti atskaitomybę ir priežiūrą bei gynybos diplomatiją;

96. primygtinai prašo reguliariai informuoti Parlamentą ir su juo konsultuotis dėl PESCO įgyvendinimo, atsižvelgiant į tai, kad šis bendradarbiavimas turi būti suderintas su įvairiomis BSGP finansinėmis priemonėmis, visų pirma, su EGF, kurio kontrolę vykdo Parlamentas;

97. pabrėžia, kad svarbu veiksmingai susieti įvairias ES valdymo struktūras (Komisija, EIVT, EGA ir kt.) ir kad reikia skatinti gerus santykius su Europos Parlamentu, kaip vieninteliu Sąjungos piliečiams atstovaujančiu organu, laikantis atitinkamų Sutarčių nuostatų;

98. skirs ypač daug dėmesio tam, kad Europos Sąjungos teisėje būtų geriau atsižvelgiama į karinę specifiką; atitinkamai primena, jog Parlamentas pritaria tam, kad būtų išsaugotas karinis statusas, kuriam taikomi labai konkretūs profesiniai karybos reikalavimai ir nuo kurio priklauso kiekvienos valstybės narės ginkluotųjų pajėgų veiksmingumas; ragina išsaugoti žvalgybos tarnybų veiklos priemones, nes jos negali vykdyti savo misijos užtikrinti nacionalinį saugumą, jeigu neturi galimybės pakankamai ilgą laiką prevencijos tikslais naudotis visais saugomais prisijungimo duomenimis, šią prieigą reglamentuojant teisės aktų leidėjui ir kontroliuojant nacionaliniams teismams bei pagal Žmogaus teisių ir pagrindinių laisvių apsaugos konvenciją; atkreipia dėmesį į tai, kad Taryba priėmė bendrą požiūrį dėl Bendro Europos dangaus dokumentų rinkinio; primena, kad reikia išsaugoti valstybių narių suverenumą ir Europos ginkluotųjų pajėgų veiksmų laisvę; primena, kad paslaugų teikimo srityje būtina vykdyti nacionalinio saugumo uždavinius, susijusius su prieiga prie duomenų, jų patikimumu ir vientisumu, ir pabrėžia, kad į ES reglamentus įtraukus karo sričiai taikytinas apsaugos sąlygas galima padėti vykdyti šį dvejopą uždavinį;

o

o o

99. paveda Pirmininkei perduoti šią rezoliuciją Europos Vadovų Tarybai, Tarybai, Komisijos pirmininkės pavaduotojui ir Sąjungos vyriausiajam įgaliotiniui užsienio reikalams ir saugumo politikai, Europos Komisijos pirmininkei ir kompetentingiems Komisijos nariams, pvz., už vidaus rinką atsakingam Komisijos nariui, Jungtinių Tautų generaliniam sekretoriui, NATO generaliniam sekretoriui, ES kosmoso, saugumo ir gynybos sričių agentūroms, taip pat valstybių narių vyriausybėms ir parlamentams.